

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un anm. . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Nrul de Duminecă
pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deak Ferenc-utca 20.
INSERȚIUNILE
se primesc în adminis-
trație
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare ză 20 fl.
Manuscrisurile nu se tre-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

O propunere.

De Eugen Brote.

Nu era tocmai nevoie de legiuirea și ordonanțarea unui ministru șovinist, pentru ca noi românii să ne convingem despre insuficiența mijloacelor noastre bănești pentru întreținerea instituțiilor noastre culturale. Noi o știam și așa. Ceea ce s'a învederat însă cu ocaziunea legiurii și ordonanțării apponyiste este că și alții știu partea noastră slabă, și că adversarii ne atacă acolo unde sântem slabi.

Inițiativa metropoliților noștri de a întări pozițiunea noastră prin întemeierea unor fonduri culturale merită toată recunoștința. Și mai vrednic de laudă este zelul și simțământul de jertfire, care s'a manifestat în publicul românesc prin contribuiri la aceste fonduri. S'au strâns de amândouă bisericile noastre sume frumoase, dar — durere — insuficiente și ele. O sută de mii coroane nu asigură mai mult decât o cheltuială anuală de patru-zeci și cinci mii coroane. Nici cele mai urgente îndatoriri culturale nu vor putea fi satisfăcute prin această sumă, mică față cu trebuințele mari și an de an sporite. Subscripțiile publice și darurile creștinești nu vor fi în stare să întregescă fondurile culturale create în măsura recerută de necesități. Aceste fonduri, pentruca să poată împlini peste tot misiunea lor au trebuință de o *dotare regulată și permanentă*, care să crească în proporțiune cu sporirea avuției naționale a

poporului român. În viața noastră politică este astăzi o anomalie, pe care am moștenit-o din vremurile când poporul era întreg numai la sate, și când cu toții eram de-o potrivă de săraci. În sarcina noastră celor dela sate și celor săraci erau întemeierea și întreținerea instituțiilor noastre culturale, mai ales a bisericii și școlii. Astăzi situațiunea socială a românilor s'a schimbat. O parte din noi am pătruns la orașe și am putut strânge din prisosințele noastre un capital mai mare sau mai mic, precum a dat Dumnezeu. Avem astăzi o clasă socială de capitaliști, care ne lipsea în trecut. Nu vor fi tocmai mulți, cari constituiesc această clasă, nu vor fi nici capitalele însemnate ce le au, dar câți sânt și cu cât au, ei să disting de sărăcimea dela sate, asupra căreia zace încă și astăzi întreaga sarcină a instituțiilor noastre culturale naționale.

Este din toate punctele de vedere drept și echitabil ca clasa capitaliștilor noștri să scadă în proporțiunea capitalelor lor ceva din sarcina culturală, care apasă greu sărăcimea dela sate. Trebuie să se facă aceasta în toate împrejurările, însă mai ales în timpurile de față, când instituțiile culturale sânt amenințate în existența lor. În clasa capitaliștilor noștri intră aproape toți fruntașii noștri și mulți bărbați cu inimă caldă pentru durerile neamului. Prin urmare nici n'ar fi necesar a apela în deosebi la capitaliștii noștri pentru a i îndemna a lua asupra lor o sarcină, care — așa credem — ei ar purta-o bucuroși, când s'ar afla un mod

practic de repartizare întră ei. Mai ales pentru aflarea modalității unei contribuiri regulate și permanente la fondurile noastre culturale prin o cotă proporțională cu prisosințele fiecăruia sânt menite aceste rânduri. Problema consistă în impunerea de bună voie a unei taxe mici, ușor și sigur de încasat, asupra fiecărui capitalist în proporțiunea capitalelor sale. Taxa să fie plătită an de an în mod regulat și să constituie o donațiune permanentă, care garantează nu numai sporirea progresivă a fondurilor culturale, ci și capabilitatea lor de prestațiune.

Pe capitaliștii noștri îi găsim strinși la băncile românești. După bilanțul din 1908 ei au vărsat în casele băncilor un capital societar de 20 milioane 800 mii coroane. Capitalul acesta compus din prisosințele fiecăruia, este un capital de speculațiune, menit a realiza câștiguri, fără ca acela ce a dat capitalul să obosească pentru acest câștig. Tot după cifrele aceluiaș bilanț câștigul anual realizat cu cei aproape 21 milioane coroane este de 2 milioane 800 mii coroane, sau cu alte cuvinte fiecărui capitalist îi revine după 100 coroane un câștig luat pe ușor și fără osteneală de 10 cor. Din ori-ce punct de vedere am porni, acest câștig trebuie declarat mare, chiar și atunci când el ar fi condiționat de oarecare risc. Propunerea mea, pe care aș supune-o discuțiunii publice, ar fi ca acționarii și părtașii băncilor noastre să renunțe de bună voie la o *jumătate de procent* din câștigul lor mare realizat în acest mod în favorul

Silvio Pellico.

Inchisorile mele.

Dacă Tirola, în afară de expresiunea aceea de bunătate n'ar fi avut niște ochi foarte șireți, eu aș fi căzut în ispită de a-l face trimisul meu și poate ar fi ajuns la timp, ar fi putut să dreagă oarecare greșeli și poate că, dregând aceste greșeli, ar fi fost cu putință să se salveze, nu prietenul, dar mulți alții și cu ei și eu.

Răbdam însă, că așa a trebuit să fie.

M'au chemat iar la interogator, interogator care a ținut toată ziua, precum și multe alte zile după aceea, fără nici o întrerupere decât în ceasurile de masă.

Până la isprăvirea procesului zilele zburau pentru mine, căci mintea mea era copleșită de desfășurările răspunsuri și de desfășurările întrebări ce mi-se puneau, iar în orele de masă și seara, mă gândeam la ceea ce m'au întrebat, la ceea ce am răspuns și la toate lucrurile despre cari bănuiam că o să mă mai întrebe.

La sfârșitul săptămânei dintâi mi-s'a întâmplat o mare neplăcere. Prietenul meu Piero, doritor ca și mine să ne putem comunica ceva, îmi trimise un bilet servindu-se, nu de vr'unul din *secondini*, ci de un nenorocit de intermnițat, care venea să le ajute când ei făceau câte ceva în camerele noastre. Acesta era un om de vre o șasezeci sau șaptezeci de ani, condamnat la nu știu câte luni de închisoare.

Cu un ac cu gămălie ce aveam în haină m'am înțepat la un deget și cu sângele meu am scris

câteva rânduri ca răspuns, pe care le-am dat bătrînului. Bătrînul a avut nenorocul să fie spionat, căutat peste tot, prins cu biletul la el și dacă nu mă înșel, bătut. Eu am auzit strigăte cari mi-se păzură vocea bietului bătrîn, și nu l-am mai văzut de-atunci.

Când m'au chemat la proces, am tresărit văzând biletul ce scrisesem cu sângele meu (care bilet, slavă Domnului, nu zicea nimic de rău, ~~ci părea~~ ~~mai mult o salutare~~). M'au întrebat cu ce mi-am scos sânge; mi-au confiscat acul și au răs de cei ce fuseseră păcăliți. Ah! eu n'am răs, căci nu-mi putea să-mi lasă din gând bătrînul și aș fi suferit bucurii orice oedepsă, numai să fi știut că l'au lertat. Iar când mi-au ajuns la urechi strigătele acelea ce cred că erau ale lui, inima mi-se umplu de plâns.

În zadar mă întrebat de el în mai multe rânduri pe paznic și pe *secondini*; toți dădeau din cap, și răspundeau:

— A plătit o scump — n'o să mai facă — se odihnește acum.

Nu voiau să mi spună altceva.

Dădeau aceștia să înțeleg că este vorba de închisoarea stămtă în care băgaseră pe acel nenorocit, sau vorbeau așa pentrucă bătrînul murise de bătaie?

Într'o zi mi-s'a părut că l văd de cealaltă parte a curții, cu o sarcină de lemne în spate. Inima a început să-mi bată, ca la vederea unui frate.

Când n'am mai fost chinuit de Interogatorii, și când n'am mai avut nimic cu ce să-mi petrec zilele, atunci simții greutatea singurătății.

Mi se permise să am în celulă o Biblie și un

Dante; paznicul îmi pusese la dispoziție biblioteca lui, compusă din câteva romane de Scudéri, de Piazzî, și alții și mai răi; dar sufletul îmi era prea sbuciumat ca să se poată da la aceea citire. În fiecare zi, învățam pe dinafară un cânt din Dante și o făceam într'un mod așa de mașinal, că învățând versurile, mă gândeam la afacerile mele. Acelaș lucru mi-se întâmplă pe când citeam și alte lucruri, chiar și Biblia. Această sfântă carte, la care ținusem mult, chiar și când mi se p rea că nu mai am credință, acum o studiam cu cel mai mare respect. În lipsă de bună voință, dese ori eu citeam cu gândul alurea și nu pricepeam nimic. Puțin câte puțin am ajuns în stare să meditez mai profund și să o gust din ce în ce.

Citirea bibliei nu mi-a dat nici cea mai mică predispozițiune de bigotism, adică acea devoțiune rău înțeleasă, care te face mișel sau fanatic, ci m'a învățat să iubesc pe Dumnezeu și pe oameni, să iubesc dreptatea, să lupt contra răului, lertând pe cei ce greșesc. Creștinismul, în loc să strice în mine ceea ce filozofia pusese de bun, îl întărea, îl împodobește cu gânduri mai înalte, mai puternice.

Într'o zi, citind că trebuie să ne rugăm neînclătat, și că adevărata rugăciune nu este a murmura multe vorbe, cum fac păgânii, ci să adorăm pe Dumnezeu în chip simplu, atât cu vorba cât și cu fapta, și să facem așa ca și una și alta să îndeplinească sfânta sa voință, mi-am zis că trebuie să încep să mă rog neîncetat: adică să nu mai am nici un gând care să nu fie în conformitate cu voința lui Dumnezeu.

Rugăciunile pe cari le făceam eu, erau puține, nu pentrucă le disprețuiam (din contra le cred

fondului cultural, adică în loc să iee 10 coroane după fiecare sută de capital societar să iee numai 9 coroane 50 fileri. Un capitalist, care n'ar avea mai mult decât această sută de coroane bine plasată, ar contribui pe fiecare an cu 50 fileri la fondul cultural în momentul când el încasează frumosul venit de 9 coroane 50 fileri. Capitalistul de 1000 coroane dă 5 coroane când el ia 95 coroane și cel de 10.000 coroane dă 50 coroane când ia 950 coroane. În acest mod fondurile culturale înființate pe lângă bisericile noastre amândouă ar primi pe fiecare an o dotațiune permanentă de aproape 150.000 coroane, fără ca cineva să resimtă greutatea acestei impuneri sau ca încasarea ei să întâmpine greutăți. Fiecare bancă ar realiza aceste rețineri din dividendă pe temeiul unei hotărâri a adunării general, și le-ar administra sumar ambelor consistorii după o proporție stabilită tot de aceiaș adunare generală. Modul de impunere este absolut just. Se satisface pretențiunii îndreptățite ca masele mari ale poporului dela sate să fie ușurate în purtarea sarcinilor publice, și fiecare își impune numai o sarcină, care stă în dreaptă proporțiune cu capitalul său speculativ, și în momentul când nu resimte această impunere. Băncile, cari mijlocesc numai această contribuție, nu sânt atinse de loc în operațiunile lor. De altă parte fondul cultural ar avea puțința nu numai a se întări, ci totodată a-și întocmi cu o largime progresivă bugetele sale anuale. Tot insuficiente ar rămânea și prin aceasta dotațiune mijloacele bănești disponibile ale fondului cultural, dar cel puțin s'ar deschide o cale ca cu timpul să le vedem mai apropiate de trebuințe. Dacă ne-am pune ca țintă a dota fiecare comună numai cu suma de 1000 coroane anual pentru scopuri culturale, bugetul fondului cultural se urcă la 3 milioane cor. Și cu o dotațiune de 150.000 cor. anual din partea capitaliștilor noștri, cari în decursul anilor ar putea să se îndoiască, sân-

tem încă tot departe de ținta fixată cu venita modestie.

Propunerea de față n'are altă mențiune decât a fi discutată în cercurile băncilor noastre românești, și încât ea ar afla aderenți, să servească drept bază la hotărâri, cari ar contribui la întărirea pozițiunii noastre culturale.

Adunarea electorală din cercul Radnei. Adunarea electorală din cercul Radnei, care va avea loc mâine, Duminecă, după amiază în Miniș, precum ni-se anunță, va fi foarte frumoasă.

Deputatul cercului d. Vasile Goldiș, va pleca mâine, cu trenul de 2^{1/2} după amiază însoțit de numeroși membrii ai inteligenței din Arad. Primirea va avea loc la gara din Gioroc, unde deputatul va fi întâmpinat de un banderiu și de unde se va pleca cu trăsurile la Miniș.

Toate satele din împrejurimi vor fi reprezentate prin delegațiuni, la adunare.

Bani românești în Săculme. Un ilustru patriot necunoscut din Săculme atrage din nou atenția guvernului asupra unei mari primejdii: băncile »Albina« și »Lumina« din Sibiu au înființat câte o sucursală în Târgul-Mureșului în scopul de-a cumpăra pământurile săcuilor îndatorați...

»Primejdia« aceasta se poate ușor înlătura și fără intervenția guvernului: băncile ungurești n'au decât să le facă concurență băncilor românești — reducând interesele după împrumuturi și oferind prețuri mai mari pentru pământurile »săcuilor îndatorați« — la băncile ungurești.

Să vedem, se va ști ridica patriotismul băncilor ungurești la acest nivel?

»Hymusz« sau »Gotterhalte«? Din Orăștie ni-se telegrafiază: »Consiliul comunal a organizat pe azi un banchet în onoarea ofițerilor regimentului 64 care acum s'a întors la Orăștie. Membrii unguri au cerut

ca la toastul oficial ce se va rosti pentru giment, muzica să cânte imnul ungu- nu »Gotterhalte«. Membrii sași au ob- o atitudine de-o lașitate revoltătoare, mâinii au declarat însă că între astle împrejurări renunță de-a participa la chet, nevoind să sprijinească o demone- ție proprie să treziască sentimente osti- pe

Colonelul regimentului, aflând despre monstrația planuită, a anunțat consiliu- munal că ofițerii nu vor lua parte la banchet. Hotărârea aceasta a corpului șteresc a provocat adâncă surprindere și confuzie.

Aprobăm atitudinea bărbătească a brilor români.

În Caransebeș înflorește ticăloșia. ge bul infecției burdiste care a devenit Caranse- se ilustrează cu o listă întreagă de trădători, se aciuiază supt aripile lui Burdea. Cu prilejul de seamă a lui Burdea s'a constituit, cum anunțat, partidul guvernamental în Caranse- Președintele partidului a fost ales creatura distă Petru Brancovici, între ceilalți membri sim pe Zăvia Miulescu, Pavel Șandru, Petru- tun, preoții Grozăvescu din Corneareva, Paicu, David Popiștiu, Matei Olariu etc.

Situația de azi a Turciei și aromânilor.

Di N. Bașaria, senatorul aromân la camera de mană se află de vre-o câte va zile în Bucu- Un corespondent al ziarului »Seara«, cerând un interview Senatorul român din camera de mană a dat următoarele amănunte despre situația Turciei în general și a aromânilor în spe-

Pentru a răspunde întrebării dvoaste — dl Bașaria — vă comunic că situația generală Imperiul Otoman, deși nu încă ideală, este ap- tuși incomparabilă față de aceea de supt regimul reacționar trecut.

Libertățile acordate popoarelor de regimul pa- stituțional au contribuit ca răul să dispară apro- în întregime.

Se înțelege că este încă foarte mult de lucru pentru ca Turcia să ajungă la desăvârșire, încu timpul și cu răbdare, totul se face.

Situația politică a Turciei, s'a îndreptat eno-

foarte necesare) dar pentru că așa sânt eu făcut, să nu pot să spun multe rugăciuni pe dinafară, fără ca atenția mea să nu fugă dela idela religioasă.

Ideia de a sta mereu în fața lui Dumnezeu în loc să mi producă o oboseală a minții sau teamă, îmi da o senzație dulce. În fiecare zi singurătatea în care eram, pierdea din groaza sa, gândindu-mă mereu că Dumnezeu este totdeauna aproape, că este în noi sau mai bine că noi sântem într'nsul. »Nu am un tovarăș foarte bun?« mă întrebam eu și cântam, și mă înseninam și fluieram cu plăcere.

Mă gândeam: s'ar fi putut să mă îmbolnăvesc și să mor. Toate persoanele dragi mie, cari ar fi plăns pierderea mea, puțin câte puțin s'ar fi mângâiat de lipsa mea. În loc de în mormânt, iată-mă în închisoare: trebuie să cred că Dumnezeu n'o să le dea puterea să se mângâie?

Din tot sufletul, mă rugam pentru ei, câte odată plângeam, dar lacrimile îmi erau dulci. Aveam deplina credință, că Dumnezeu o să-i susție pe ei și pe mine; și nu m'am înșelat.

Să trăiești liber este mult mai bine decât să trăiești în temniță. Nu este îndoială. Și totuși, chiar și în temniță, când te gândești că Dumnezeu este de față, că plăcerile lumii sânt trecătoare, că adevăratul bine stă în conștiință iar nu în lumea exterioară, poți simți viața plăcută. Eu, în mai puțin de o lună mă hotărâsem. Văzând că nu voi putea să obțin achitarea mea decât sacrificând pe alții, soarta mea nu va putea să fie decât sau furca sau închisoarea pe multă

vreame. Voi respira atâta timp cât voi avea suflet, îmi zisei, și când mi l'or lua, voi face cum fac toți bolnavii când ajung la ultima clipă: voi muri.

Dar mă căsneam să nu mă plâng de nimic și se dau sufletului meu toate plăcerile posibile. Cea mai mare plăcere a mea era să revizuesc toate bunurile cari îmi luminaseră zilele mele de trai: un fată bun, o mamă bună, frați și surori dragi, cutare și cutare prieten, dragostea de literatură, etc. Cine a avut mai multe plăceri ca mine? Pentru ce să nu mulțumesc lui Dumnezeu, cu toate că acum toate aceste plăceri erau micșorate de nenorocire? Câte odată, făcând această revizuire, mă mișca și plângeam o clipă, dar curajul și bucuria reveneau repede.

Dela început, îmi făcusem un prieten. Nu era nici paznicul, nici vre-unul din »secondini«, nici vre-unul din domni care mă dăduseră în judecată. Era o altă ființă omenească. Cine era? — Un copil surdo-mut, de vr'o cinci sau șase ani. Tatăl și mama lui erau hoți, și legea îi pedepsise Bietul copil era întreținut de poliție împreună cu alți mulți copii ca el. Toți stăteau într'o odaie în fața odăiei mele, și în anume ceasuri li-se deschidea ușa, ca ei să ia aer în curte.

Surdo-mutul venea supt fereastra mea și-mi surâdea și-mi făcea semne. Eu îi aruncam o bucată de pâine; dânsul o prindea, sărea de bucurie, alerga la tovarășii lui cărora le da fiecareuia o parte, și în urmă, venea supt fereastra mea să și mănânce partea sa, arătându-și grațitudinea cu sursul fru moșilor săi ochi.

Ceilalți copii se ultau la mine de departe dar nu îndrăzneau să se apropie. Surdo-mutul avea

o mare simpatie pentru mine, și nu o făcea interes, căci uneori, nu știa ce să facă cu mine ce l-o aruncam, și mi făcea semne că dinsto- tovarășii lui au mâncat destul. Dacă vedea vreuna »secondino« că intra în odala mea, copilul lide- pâinea ca să mi-o aducă îndărăt. Cu toate că putea să se aștepte la nimic dela mine, se învă- mereu înaintea ferestrel mele cu multă dragălie, bucurându-se dacă l vedeam. Într'o zi, un »secondino« li dete voie să între în închisoarea m- bătutul cum s'a văzut înăuntru alegă la m- și-mi îmbrățișă genunchii dând un strigăt de bu- curie. Eu îl luai în brațe și nu se poate spu- cu câtă dragoste mă mângâia. Câtă iubire en- sufletul lui! Cum aș fi dorit să pot să l- creștere și să-l scap din mocirlă în care se gă- pl-

N'am știut niciodată cum îl chiamă, nici de- el însuși nu știa de are vre un nume. Totdea- era vesel, și nu l-am văzut plângând, deci- singură dată, când l-a bătut paznicul, nu- pentru ce. Lucru curios! să trăiești într'un- ca acesta pare cea mai mare nenorocire, și tot- acel copil era așa de fericit, ca copilul unui p- Gândindu-mă la aceasta îmi ziceam că mult- re- nu depinde de locul în care te afli; dacă înfrinăm imaginația, o ducem bine ori unde- fi. Zilele trec repede, și seara, dacă te culci să-ți fie foame și fără să te doară nimic, o- pasă dacă patul tău este între ziduri cari chiamă temniță, sau între ziduri cari se chie- casă sau palat?

Frumos gând! Dar cum să faci ca să-ți în- nezi imaginația? Eu cercam s'o înfrânez, și o- odată îmi reușia foarte bine, dar alte ori, îmi

Administrația mai conștiincioasă, mai energică și mai dreaptă, care se face acum, garantarea și menținerea siguranței publice, libertatea acordată de constituție în mod egal tuturor popoarelor din Imperiu, au contribuit foarte mult la prosperarea situației în general.

Supt severitatea legilor, bandele au dispărut cu desăvârșire, comerțul a început a înflori, și afacerile să prospere.

Prin situația ei geografică cât și mai ales prin situația ei politică, Turcia are nevoie de o armată ireproșabilă din toate punctele de vedere.

Capii noului regim au înțeles acest lucru și de aceea au făcut sacrificii neînchipuite pentru reorganizarea și întărirea forțelor de apărare pe uscat și apă.

Budgetul armatei înghite a șasa parte din budgetul general al statului și te poți asigura după informațiile ce le am dela regretatul meu amic și coleg, mareșalul Edhem pașa, că toate sumele pe care Turcia le-a încasat ca despăgubire pentru cele două provincii anexate anul trecut de Austro-Ungaria, au fost cheltuite numai pentru armată.

Cele 7 corpuri de armată, astăzi sânt perfect echipate, cu muniția complectă și cu toate necesariile în regulă.

Astăzi Turcia — care încă anul trecut, într'un războiu cu Bulgaria poate nu ar fi eșit victorioasă — poate să pue cu multă ușurință, pe picior de războiu 700 mii de oameni, perfect echipați, cu muniții complete și în belșug și cu o instrucție desăvârșită.

Astăzi Turcia care încă anul trecut nu avea decât două vase la nimic bune, posedă o flotă de 40 vase de războiu de diferite tonajii, bine înarmate și cari constituie cea mai puternică flotă a mării Egee.

În direcțiunea aceasta s'a lucrat pe ascuns, fără șgomot și s'a făcut treabă multă.

De azi încolo Turcia poate ține piept cu succes oricărei armate cu reputațiune.

Cu partea economică stăm mai prost, budgetul statului din anul acesta are un deficit de aproape 5 milioane lire, sau vre-o 115 milioane lei. Budgetul întreg fiind de vre-o 600 milioane lei, vezi că deficitul constituie mai bine de a șasa parte, a budgetului.

În general situația naționalităților, din imperiul Otoman, continuă d. Bașaria, este cu mult mai bună ca cea din trecut. În special însă pentru noi aromânii, situația este din cele mai excelente.

Întâi, avem avantajul enorm că toate bandele care terorizau populațiunea și după urma cărora noi mai ales suferăm mai mult, au dispărut aproape cu totul. Siguranța publică este acum

perfectă. Aceasta contribuie bine înțeles, foarte mult la dezvoltarea noastră economică.

Atitudinea noastră politică, pe de altă parte, este conformă cu situația prezentului.

Noi am fost întotdeauna, naționalitatea cea mai liniștită și cea mai asculătoare legilor țării.

Ne având intențiuni separatiste și fiind împărăștiați peste tot, avem tot interesul de a sprijini statul otoman supt a cărei administrație avem aceleași drepturi ca și autoctonii.

Noi nu urmăim ca celelalte naționalități o politică de opunere, ci dorim să conlucrăm cu toți locuitorii țării cari sânt animați de principiile de libertate și de egalitate ale constituției de azi. Interesul nostru de rasă, ne dictează aceasta și de aceea noi sântem forțamente guvernamentali.

Ni-se vorbește de o reorganizare a școalelor noastre în Macedonia.

Dar, propunerea nu este rea însă, este altceva mai urgent și mai important pentru noi, de făcut.

Turcia nu a nutrit nici odată și mai puțin acum idei de asimilare și de desnaționalizare a popoarelor din imperiul ei, de aceea chestiunea școlilor suferă amânare.

Chestiunea bisericească, iată care este rana noastră sângerată, iată la ce trebuie să ne gândim acum.

Oficial noi sântem considerați ca patriarhiști, de fapt însă cel mai mare dușman al nostru este tocmai patriarhia,

Oare bandele care ne asasinau și care ne treceau prin foc avutul nu erau întreținute de patriarhie și nu erau conduse de mitropoliții și preoții greci?

Noi n'avem prin urmare posibilitatea de a ne forma un corp preoțesc național, fiindcă patriarhia ne trimete numai preoți greci. Cel câțiva preoți aromâni hirotonisiți de patriarhie, și trecuți cu noi, sânt puțini și bătrâni și ei nu mai au un șef religios,

Sântem prin urmare amenințați în credința noastră națională. Situația aceasta este foarte critică pentru noi și sântem datorii să-i găsim o repede și nimerită deslegare.

Soluțiile pentru eșirea din această situație sânt două.

Ori ne împăcăm cu patriarhia ceea ce d'apă mine este imposibil ori ne despărțim de dânsa și ne formăm o biserică aparte. Soluția cea de a doua o cred eu mai nimerită. Vom fi bine înțeles excomunicați de patriarhie, dar vom avea cel puțin liniștea și siguranța credinței noastre.

Eu am avut în totdeauna mare slăbiciune pentru copii și mi-se pare cea mai frumoasă ocupație, să le fiu educator. De câțiva ani, făceam educația lui Giacomo și Giulio Porro, doi băieți cu multe speranțe, pe cari îi iubeam și-i voi iubi mereu, ca pe copiii miei. Știe unul Dumnezeu, de câte ori, în închisoare, m'am gândit la ei cât de rău mi-a părut că nu mai pot să fiu educatorul lor! cât de mult mi-a dorit ca să aibă un alt profesor, care să-i iubească cum i-am iubit eu.

Uneori îmi ziceam: Ce lucru suceră în loc de Giacomo și de Giulio, niște copii înzestrați așa de bine de natură, am ca elev pe un nenorocit, surd, mut, sdrențaros, fiul unui hoț... care cel mult poate să ajungă secundino, ceea ce, cu alte vorbe, înseamnă zbir.

Oândurile acestea mă întristau; dar îndată ce auzeam țipatul muiului, mă învioram, ca un tată care aude glasul fiului său. Era de ajuns să i aud țipatul și să i văd fața, ca să mi se steargă orice gând înjositor ce aveam despre el. Căci ce este el vinovat, dacă este sdrențuit și beteag și de neam de hoți? Un suflet omenesc, când este în vîrsta inocenței, trebuie respectat în totdeauna. Astfel îmi ziceam, și în fiecare zi, mă uitam la el cu mai multă dragoste și mi se părea că se face mai deștept, și tot gândindu-mă la toate chipurile cum aș putea să-i dau creștere, îmi zi-

Scrisoare din Roma.

Iarăș scandalul din Camera Italiană: consecințele la cari a dat naștere.

(Dela corespondentul nostru special).

Roma, 9 Martie st. n.

În graba de a vă da o repede informație asupra scandalului din Camera Italiană, în scrisoarea mea precedentă s'au strecurat câteva greșeli, pe cari, pentru restabilirea adevărului, le îndreptez astăzi.

Deputatul Chiesa, care a provocat scandalul, nu este socialist, ci republican, căci în Camera sânt doi deputați cu acest nume: Pietro, socialist și Eugeniu republican. Acesta din urmă a fost eroul tristei întâmplări, care nu s'a isprăvit încă, și care a pus în mișcare o lume întreagă, după cum se va vedea mai la vale.

Eugeniu Chiesa nu a interpelat guvernul, ci l-a interogat. Mă explic: regulamentul Camerei Italiane dă dreptul ori căruia deputat să interogaze pe guvern în vre-o chestie oarecare, interogație care nu poate să dureze mai mult de cinci minute. La răspunsul ce se dă, deputatul interogator, dacă nu se mulțumește cu dăsul, poate să-și transforme interogația în interpelare, formulând-o și anunțând-o în acelaș fel cum se face în toate toate parlamentele europene. Deputatul Chiesa a interogat pe ministrul de Răsboi asupra relațiilor generalului Fecia di Cossato cu doamna Siemens, bănuită de spionaj. Răspunsul net al subsecretarului dela Răsboi, generalul Prudente a fost clar: — Nu răspund.

Atunci Chiesa, s'a înfuriat și a insultat foarte rău pe generalul Prudente, pe generalul Fecia di Cossato și pe ceilalți. Urmarea acestor insulte a fost patru provocări la duel, toate patru contra lui Chiesa: Fecia di Cossato, Prudente, Morando, deputatul nepot ducesei Litta pe care a insultat-o Chiesa, ducele Litta, fiul ducesei, și se mai vorbește și de a cincea provocare a lui Chiesa, din partea d-lui Siemens, băiatul doamnei acuzată de spionaj.

Pentru un timp echilibrul vieții parlamentare a fost stricat, și duelurile acestea au dat loc la sute de comentarii, la întâlniri de martori din partea duelanților, la o vânătoare nebunească a ziaristilor de noutăți, la conciliabule, la discuții, iar Camera ne mai fiind în număr, în zilele acestea și-a suspendat ședințele d'abia deschise și n'a putut să lucreze.

Chiesa iera amenințat de armele a cinci persoane, cari toate voiau să se bată cu el în dueli, toate voiau o reparație de insulte grave pe cari

ce-am că vre-odată o să ies din închisoare și o să pot să-l bag într'o școală de surdomuți și să-i dau posibilitatea ca să devie altceva decât un zbir.

Pe când eu mă gândeam astfel la viitorul său, într'o zi veni la mine doi *Secondini* ca să mă la.

— Ne mutăm, domnule.
— Nu pricep.
— Avem poruncă să vă mutăm într'altă cameră.
— Pentru ce?

— A dat în cursă un alt șoricel mare și camera aceasta fiind cea mai bună... înțelegi?

— Înțeleg, camera aceasta este prima stație a noilor veniți.

Și mă mutară de cea laltă parte a curții dar vai, într'o cameră dela etaj, din care nu mai puteam să vorbesc cu surdomutul. Trecând prin curte, văzui pe dragul de copil șezând pe pământ, trist: înțelesese că mă pierdea. După o clipă se sculă în sus și aleargă la mine. *Secondini* voia să-l gonească, dar eu îl luai în brațe și așa murdar cum era îl sărutai cu drag, și m'am despărțit de el — trebuie s'o spu? — cu ochii plini de lacrimi.

Din italianește.

P. R.

veniața era mai tare decât mine, și mă minunam de slăbiciunea mea

În nenorocirea mea sânt totuși norocos, îmi ziceam eu, că mi-a dat o cameră de închisoare care dă în curte, în care vine aproape de mine copilul acela iubit, cu care vorbesc pe muștele așa de dragălas. Minunată inteligență omenască! Câte lucruri nu ne spunem noi cu o ochiadă sau cu o expresie a feței! Cum caută să fie grațios când îl surd și cum căuta să se îndrepteze, când bagă de seamă că a făcut ceva ce nu mi place! Nimeni n'ar crede, dar stând la fereastră, eu pot să dau o oarecare bună creștere copilului acestuia. Tot făcându-ne semne, ne-am perfecționat. Cu cât va simți că învață ceva și că se face mai bun, cu atât o să mă iubească mai mult. Eu voi fi pentru dînsul genul rațiunii și al binelui; dânsul o să se deprindă să-mi spuie toate durerile, toate bucuriile, toate dorințele sale; eu o să mă deprind să îl mângâi, să îl alin suferințele, să îl călăuzesc în viață. Cine știe, dacă n'or să mă lase să îmbătrânesc aici, tot amânându-mă luni după luni? Cine știe, dacă băi-tul acela n'o să crească supt ochii mei și n'o să fie folositor la ceva în zidirea aceasta? Cum pare de deștept, ce-ar putea să facă? Vai, nimic alt decât un prea bun *secondino* sau altceva la fel.

Corsete moderne și specialități
gata și după măsură, confecțiunea cea
— — — — — mai bună la — — — — —

PILCZIRMA,

fabricantă de corsete,

Arad, str. Deák-Ferencz nr. 2.

Damele cari locuiesc în provincie să
ceară îndrumări pentru luarea mă-
— — — — — surei. — — — — —

deputatul republican le-a aruncat într'un mod așa de puțin cavaleresc celor cinci. Opinia publică ieste toată contra lui Chiesa, blamând tot deodată și răspunsul Prudente, căci — zic toți — dacă generalul Prudente ar fi fost mai prudent, cu o vorbă bună, ar fi putut asigura pe Chiesa că nu ieste vorba de nici un spionaj, iar Chiesa la un atare răspuns, nu s'ar fi dat la insultele la cari s'a dat.

Trei zile martorii lui Chiesa și ai generalului Feciadi Cossato au discutat și împreună cu un juriu de onoare au refuzat să se bată în condițiile puse de general: 18 metri distanță, arma pistolul, focuri ochind până ce unul din cei doi va fi pus în inferioritate.

Tranșat primul duel, a venit la ordinea zilei al doilea: generalul Prudente.

Un duel de... operetă.

În Italia, legea oprește și condamnă — pedepse foarte ușoare — pe duelanți.

Ieri după amiază, generalul Prudente a pornit cu un automobil împreună cu martorii și cu doctorii la locul unde trebuia să aibă loc duelul: curtea unei fabrici de pielărie în mahalaua Testaccio. Cum lucrurile s'au făcut cu bis, gazetarii în mare număr, curioșii, fotografii, locuitorii mahalalei, s'au strâns în curtea fabricii, unde peste două sute de persoane așteptau desfășurarea acestui duel.

Însă, duelanții s'au resgândit, și duși de automobile, au ieșit din Roma, dincolo de biserica San Paolo și în curtea unui birt campestru se pregăteau de luptă. Cum numărul curioșilor era peste 30, au făcut un fel de cortină, cu un cearceaf și cu o velință, puse pe o sfoară, după care cei doi trebuiau să-și verse sângele. Dar după ce doctorii au spălat spadele cu o soluție de acid feeric, iată comisarul de poliție care vine și împedecă duelul. A fost o caricatură de luptă, un fapt de operetă, care a stârnit un hohot de râs în toată lumea, prin modul sgomotos cum a fost înscenată ieșirea pe teren, și prin atitudinea decorativă a celor doi combatanți, cari deși unul este sub-secretar de stat, iar celalalt deputat, s'au făcut obiectul criticelor celor mai pipărate.

Azi dimineață, pr babil că cei doi feroși combatanți s'au sgarăiat cu spada, căci o mare mișcare de automobile și jurnaliști a fost în jurul casei doctorului Bastianelli, pe care unul din martori a venit să-l ia în automobil.

Însă, cu toate că acest duel represintă nota veselă, generalul Feciadi Cossato, grav insultat de deputatul Chiesa și nemulțumit de încheierea martorilor, a publicat azi dimineață în jurnale o scrisoare pe care a trimis-o lui Chiesa, și în care îi spune că este »un mincinos și un laș netrebnic«.

Vom vedea cum se va lămuri aceasta a doua parte a scandalului din Cameră, și care pare că este pe cale să între iarăși într'o fază gravă.

Corresp.

Moartea lui Lueger.

Consiliul comunal din Viena primește dovezi noi despre simpatiile de cari s'a bucurat marele primar al Vienei nu numai în monarhie, ci și în toată străinătatea.

Numărul cununilor ce se depun pe sicriul mortului sporește din oră în oră și numărul celor cari vin să vază pe Lueger e de câteva zeci de mii.

Pentru înmormântarea de Luni se fac pregătiri impozante. Maj. Sa va fi reprezentat la înmormântare prin moștenitorul tronului arhiducele Francisc Ferdinand.

Condoleanțele României.

Vineri, la orele 10 jum. dimineața, membrii consiliului comunal al Capitalei au ținut ședință

publică supt președinția d-lui I. Procopie Dumitrescu, primarul Capitalei.

Înainte de a se intra în discuția ordinii de azi, d. Procopie Dumitrescu a anunțat consilierilor încetarea din viață a primarului Vienei, dr. C. Lueger.

D-sa a amintit vizita pe care acest ilustru bărbat a făcut-o Capitalei noastre cu ocazia vizitărei expoziției din 1906. A amintit de asemeni mai multe pasagii din cuvântarea rostită de Dr. Lueger și prin care aducea elogii poporului român și cetățenilor Capitalei cari l-au primit cu multă căldură.

Primarul Capitalei a exprimat sentimentele sale de simpatie pentru memoria fostului primar al Vienei.

Consiliul a hotărât ca o delegație de consilieri să se ducă la Viena unde să reprezinte consiliul comunal al Capitalei când se va face înmormântarea D-rului Lueger.

Au fost aleși în comisia care se va duce la Viena d. C. Hagi Tudorache, primul ajutor de primar, și d-nii I. Cezărescu, E. Culoglu, A. Florescu și G. Niculescu.

Iată și telegrama adresată primăriei din Viena:

»În numele consiliului comunal al Capitalei, vă rugăm să transmiteți consiliului comunal al orașului Viena expresiunea celor mai sincere sentimente de condoleanță pentru pierderea ireparabilă ce încercăm cu toții prin moartea ilustrului d-voastră cetățean și entuziaștului filoromân Dr. Carol Lueger.

Primar al Bucureștilor
I. Procopie Dumitrescu.

Soc. »Carpați« din București a adresat următoarea telegramă consiliului comunal al Vienei:

»Societatea »Carpați« a românilor ardeleni stabiliți în România, vă roagă să binevoiți a primi expresiunea celei mai profunde păreri de rău pentru stingerea din viață a Excelenței sale neuitatului primar domnul Dr. Lueger, marele protector și prieten al românilor din Austro-Ungaria.

Președinte Ion Tetzu.

De-asemena și »Cercul românilor de peste munți« a expedit următoarea telegramă:

»Cercul românilor de peste munți«, stabiliți în România, adânc mișcați de moartea marelui protector și prieten al românismului, vă roagă să binevoiți a primi expresiunea celei mai sincere condoleanțe.

Președinte Simion Măndrescu.

Presă din România despre Lueger

»L'Indépendance Roumaine«: Acest om ales, acest mare patriot austriac, unul din oamenii politici cei mai pătrunzători ai epocii sale, a fost un prieten credincios și probat al românilor. Să nu se creadă că prietenia sa pentru noi s'a declarat în mod fulgerător în anul 1906, când cu vizita sa la București. A fost la el un sentiment chibzuit, decurgând din dragostea arzătoare pentru țara sa și indignarea pe care l-o pricinuisse excesele prea cunoscute ale politicii ungurești.

Pornirea lui împotriva împărărilor îndrăznețe ale partidelor ungurești îl apropie în chip firesc de națiunea românească din Ungaria, și-l făcu să l studieze și să învețe a l iubi. Astfel se stabilise relațiile de călduroasă simpatie între omul politic cel mai influent al Austriei și frații noștri de peste munți; ele se întinseră și se cimentase între Viena și România neatârătoare, când, cu prilejul jubileului regelui Carol, însoțit de amicii săi din consiliul comunal al Vienei, veni să ne facă vizita și fuse obiectul ovațiilor frenetice ale poporației bucureștene.

Imponderabilele socotesc în politică. Ungurii detestau pe Lueger, dar se temeau de el... Lueger a fost o trăsură de unire între românism și Austria — se poate spune că conașionalii noștri în Viena se simt ca la noi acasă. Poate politica lui pe care vor moșteni-o discipolii lui

devotați, va contribui de a face viața congenitală noastră din Ungaria mai suportabilă.

Amintirea lui Karl Lueger va rămâne totdeauna scumpă românilor.

»Viitorul«. Am fost totdeauna un prieten sincer al românilor. Am fost în măsură de a aprecia forță vitală are acest popor și iată pentru ce iubesc. Acestea sânt cuvintele pe cari marele defunct le repeta des, când vorbea de români. Și aceste afirmări nu au fost nici odată desmișcate prin actele sale. Căci mai mult decât odată cuvântul său s'a ridicat puternic și plin de energie contra intrigilor ungarilor împotriva românilor cari au apreciat în Lueger pe cel mai puternic sprijin al lor în cetatea Habsburgilor.

Buna sămânță aruncată prin Lueger începe să aduce roade. Azi avem în Austria numeroși ziarari cari asemenea lui Lueger pledează cu adevărat zel cauza popoarelor autohtone dar asupra în monarhie. Și sămânța asta se va desvolta și va da astfel de roade ca cei cari până în prezent au fost iloți în țara lor, vor binecuvânta amintirea c-lui pe care-l deplâng azi.

În istoria luptelor politice ale imperiului Habsburgilor, Lueger va rămâne ca cel mai strălucitor exemplu de putere a voinței, de statornicie și credință în ideal. Și pe când potrivit il principului creștinesc și al dragostei pentru de aproapele, se bucură de moartea lui, popoarele asupraite ale monarhiei în rândul întâi românesc.

»Fie memoria lui veșnică«.

Pregătiri de înmormântare.

Viena, 12 Martie. Cu prilejul înmormântării lui Lueger se va desfășura o mare paradă militară. Toate stradele prin cari va trece conducătorul vor fi ocupate de infanterie și artilerie, cari vor însoți conducătorul până la groapă.

Mii de oameni continuă să peregrineze la sicriul lui Lueger. La toate patru porți primăriei așteaptă nenumărate mii de cetățeni să le vie rândul să intre, căci deodată sânt lăsați să intre numai câte 100 de persoane.

Ordinea e exemplară și nu s'au ivit încă decât câteva cazuri neînsemnate de turburanță.

La înmormântare, ordinea va fi susținută de 8 regimente de infanterie și unul de cavalerie, supt comandamentul generalului Urterrichter.

Cununile

Viena, 12 Martie. Până acum s'au depus mii de bine de 800 de cununți.

Fostul primar al Bucureștilor Mihai Cantacuzino a depus o coroană cu inscripția: »În numele consiliului comunal bucureștean din 1906 marelui primar al Vienei«.

Consilierul ambasadei germane contele Oberndorf a depus azi în numele împăratului Germaniei o cunună cu panglici albe, pe care se află numai numele Wilhelm și emblema Germaniei. Contele Oberndorf a exprimat în același timp condoleanțele împăratului Wilhelm.

Socialiști și Lueger.

Viena, 12 Martie. Deputații social-democrați Adler, Seitz și Nemeș s'au prezintat astăzi în clubul partidului creștin socialist și au exprimat lui Ebenhoch condoleanțele partidului socialist-democrat, declarând că partidul social-democrat l-a combătut pe Lueger cu energie, dar în mod obiectiv, și că în rândul său întotdeauna ca pe un adversar cinstit.

Ebenhoch a răspuns spunând că ch

Fabrica de spălat a lui

Nagy Károly

în Kluj-Kolozsvár, Malom utca 4.

Gulerile și manșetele precum și tot felul de albituri și perdelele de dantele le face albe ca zăpada și le calcă dându-le luciul ca de oglindă.

Lucrările cetrec peste 10 coroane le expediază franco acasă.

marile deosebiri de idei între cele două partide sânt dovada că condoleanțele partidului social democrat sânt sincere.

Românii și Lueger.

Viena, 12 Martie. Partidul național-român din Bucovina a trimis următoarea telegramă de condoleanță:

»Adânc emoționat prin moartea marelui bărbat de stat și scump amic al poporului român, exprimăm condoleanțele noastre la sicriul marelui decedat. Îi deplângem și națiunea noastră, care a pierdut în el un sfătuitor desinteresat și un sprijinitor binevoitor. Amintirea lui va trăi în veci, căci a fost unul dintre cei mai mari amici ai poporului nostru.»

Audiențe amânate.

Viena, 12 Martie. Ministrul României la Viena Mișu va lua parte la înmormântare ca reprezentant al Regelui Carol.

Audiențele generale de Luni la Impăratul nostru au fost amânate din cauza înmormântării.

Urmașul lui Lueger.

Viena, 12 Martie. »Neue Freie Presse« află că Gessmann a renunțat la postul de primar nevolind să dea loc la neînțelegeri în partid. »Allgemeine Zeitung« află că știrea despre o renunțare oficială a lui Gessmann e neexactă, este însă adevărat că nu va candida. Cauza hotărârii lui Gessmann sânt două curente: unul cuprinzând mai ales pe țărani care vor pe Gessmann, altul cuprinzând majoritatea orașenilor, care vor pe Neumayr. Ambele curente sânt egale, de acela, probabil, se va face un compromis, alegându-se un al treilea pentru a nu provoca certuri.

Până acum Gessman nu s'a exprimat în mod oficial nici pentru nici contra.

Moștenitorul de tron nu va participa la înmormântare.

Viena, 12 Martie. Arhiducele Francisc Ferdinand a telegrafiat azi că-i este cu neputință să vie la înmormântare, copiii lui având pojar.

Situația politică.

Campania electorală: Tisza la Arad.

Arad, 12 Martie.

Campania electorală e atât de vie încât ai crede că o săptămână de-aia ne desparte de ziua alegerii, deși nici camera nu-i disolvată încă. Măine Duminică dl Justh va merge la Zombor, marele oraș sârbo-unguresc din Bacia.

Evenimentul zilei va fi însă venirea contelei Tisza la Arad, la formarea partidului guvernamental. Pregătirile ce s'au făcut pentru acest act, prefac ziua de mâine într-o zi de triumf pentru noul partid guvernamental.

Pe noi ne interesează însă faptul că Tisza vine într-unul din cele mai însemnate ținuturi românești unde și românii au și în oraș un număr de așezăminte și dispun de mai multe sute de alegători. Pentru aceia, ori-ât va reuși manifestația guvernamentală de mâine, în fond ea va purta nota minci-

noasă a falșității, căci nu va exprima sentimentele majorității poporației ci va fi un succes artificial al păturei subțiri de străini care s'a așezat peste temelia poporației românești.

Ungurii și evreii de aici vor putea primi pe contele Tisza cu orice alai, majoritatea poporației va rămâne rece față cu acest tîmbălău. Mai ales față cu contele Tisza, românii vor avea rezerve îndoite. Acum vre-o 10 ani, cu prilejul instalării episcopului Goldiș, contele Tisza a rostit aici în Arad un discurs fărnac plin de sentimente filoromânești. A fost naivitatea unui popor multă vreme crosit care ne-a făcut o clipă să credem în cuvintele ipocrite ale tinărului om politic ungar. Sentimentul decepției ce am încercat noi românii din Arad atunci nu a dispărut nici azi cu totul.

Imprejurările au mărit amărăciunea noastră. Contele Tisza vine azi ca vrășmașul cel mai hotărît al votului universal, al drepturilor noastre cetățenești. El tăgăduiește chiar orice legitimitate de existență partidului național român. Un astfel de om nu poate fi primit din partea noastră decât cu cea mai hotărîtă reprobare.

Manifestații contra contelui Tisza în Arad.

Măine la orele 12 sosește contele Tisza la Arad. Partidul socialist adresează muncitorilor un apel invitându-l să împlinească pe contele petroliului la gară precum se cuvine. Astfel contele Tisza nu se va putea mândri cu un succes deplin.

La orele 3 p. m. se va ține constituirea partidului guvernamental. Clouul adunării va fi discursul lui Tisza. El e prezumativul deputat guvernamental al Aradului. Seara la 7 va avea loc un banchet la Crucea-Albă.

Consiliu de miniștri.

Ieri după amiază membri cabinetului s'au întrunit în consiliu ca să hotărască asupra dispozițiilor ce vor deveni necesare de-odată, cu dizolvarea camerii. Primul ministru — după cum am mai anunțat — va pleca mâine la Viena, iar Luni se va infilța în audiență la monarhul ca să facă propoziții în privința convocării camerii pe 21 Martie precum și în privința dizolvării camerii și publicarea alegerilor parlamentare. Dispozițiile cu privire la publicarea noilor alegeri se vor face deci îndată după dizolvarea camerii.

Partidele.

Animositățile dintre partidul independist și partidul lui Kossuth găsesc un nou punct de-a se da pe față. An de an partidul independist a aranjat în 20 Martie un banchet în amintirea lui Ludovic Kossuth. Justiții revendică acum pe seama lor dreptul de a comemora pe Kossuth, ei formând partidul istoric.

De altă parte partidul lui Francisc Kossuth, în virtutea calității șefului său voiește la rândul său să facă el banchetul și a și luat deja inițiativa, adresând partidului independist invitațiune de-a participa la banchetul din chestiune. Partidul independist a luat însă aseară hotărârea, că nu va participa la banchet decât cu condiția ca oratorul de ocazie să fie un personaj care nu aparține nici unuia dintre cele două partide, e însă după sentimente și convingeri kossuthist. Partidul lui Kossuth va

lua în dezbateră propoziția partidului Independist Sâmbătă.

Răspunsul ce va da partidul lui Kossuth va vâdi dacă peste tot mai e cu putință ori nu reîntoarcerea lui în partidul independist. Oricât de primejduite sânt însă sortile de izbândă ale kossuthiștilor la alegeri, cu greu credem să se facă împăcarea după propaganda împotriva lui Kossuth ce a făcut Justh în turneul său de agitație.

Comisia executivă a partidului guvernamental a ținut aseară o ședință la care au luat parte și primul ministru Khuen, dimpreună cu miniștrii Hieronymi și Lukács. S'au stabilit în ședință cercurile în care vor candida membrii guvernului. Asupra amănuntelor n'a transpirat nimic în publicitate.

Declarațiile lui Justh.

În cea din urmă stațiune a turneului său, la Karczag, Justh a îndreptat laași un atac violent împotriva lui Francisc Kossuth. Justh a făcut în vorbirea sa și declarații asupra chestiunii de naționalitate, arătând sentimente care se deosebesc de cele arătate până acuma. Reținem din vorbirea lui Justh declarațiile de la vale:

— Noi regretăm foarte mult că Francisc Kossuth e în caracter politic șovăitor care absolut nu inspiră nici o încredere, — dar ce putem ajuta? Nu ne putem pune încrederea în omul care s'a sfătuit anul trecut asupra soluțiunii cu cel cari respingeau banca națională și pe cari îi vedem azi în tabăra contelui Khuen Hédervary.

— Mi-s'a adus învinuarea că pactez cu naționalitățile și că dau intereselor lor întâietate față cu interesele ungarimii. Apoi, svonul acesta e de proveniență curat fantesistă. Eu voi pune în aplicare împotriva celor cari profesază idei contrare ideii de stat, parag.affii cari azi sânt numai pe hârtie. Ași aduce chiar lege, ca toți cei cari au greșit odată contra statului ungar să și piardă toate drepturile politice. Față cu cei ce sânt cetățeni credincioși statului ungar voi proceda ca față cu frați.

Ce privește reforma electorală cerem votul universal egal și secret.

Dușmanii votului universal în Ardeal.

La Murăș-Oșorheiu s'au întrunit eri toți deputații unguri din Ardeal, ca să chibzuiască asupra mijloacelor prin cari s'ar putea împiedeca votul universal și feri »eghemonia clasei mijlocii ungurești din Ardeal« de aceasta mare primejdie. Președintele conferinței dușmanilor noștri a fost contele Bethlen István. Au luat parte președintele camerii Gál, fostul secretar de stat Désy, conții Bánffy și Bethlen dimpreună cu toți deputații săcui. S'a ales o comisie specială pentru redactarea unui manifest care să lămurească intențiile lor. Le cunoaștem dinainte.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboască, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace că adresa firmei a cetit-o în — ziarul »Tribuna« din Arad. —

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane. Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. În provincă la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă!

pentru că dela Székely și Réti fabricanți de mobile în Marosvásárhely,

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Desproprietărea polonilor din Prusia.

Berlin, 12 Martie. Se desminte informația ziarului »Zukunft« că contele Aehrenthal ar fi intervenit pentru polonii din Prusia.

Regele Bulgariei în Turcia.

Constantinopol, 12 Martie. Regele Bulgariei, însoțit de miniștri Molinov și Papricov va sosi aici la 20 Martie și va rămânea câteva zile la curtea sultanului.

Mișcarea pentru votul universal în Germania.

Viena, 12 Martie. În orașelul autonom Treptow cetățenii au decis să dea judecării poliția pentru pagubele suferite Dumineca trecută cu ocazia demonstrațiilor pentru votul universal.

Consiliul comunal din Treptow a admis rezoluția contra purtării poliției berlineze la parcul din Treptow. Poliția s'a purtat brutal deși demonstrații au fost extrem de moderați. Poliția a dat afară pe un restaurator din propria ospătarie. Restauratorul a fost lovit din pricina asta de apoplexie și a murit. Moștenitorii vor da în judecată poliția.

Jachtul Țarului.

London, 12 Martie. Din Palma se anunță că jachtul Țarului a sosit acolo. Se crede că Țarina e în adevăr pe bord, căci s'au luat colosale măsurile de pază.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 12 Martie n. 1910.

— **O întâmplare a A. S. R. Principelui Carol.** Plutonierul de sergenți de oraș Dumitru Gheorghe adusese la circ. 14 pe Bucur Șerbănescu, arestat în următoarele împrejurări.

Pe când A. S. R. Principele Carol trecea cu trăsura pe șoseaua Kiseleff a fost întâmpinat de acest om care a ieșit înaintea echipajului cu mâinile ridicate în sus, îngânând o rugăciune.

El a declarat că voia să ceară protecțiunea A. S. R.

Circ. 14 l-a înaintat poliției. Se crede că nenorocitul e slab de minte. A fost înștiințată familia sa, care locuiește în str. Romană Nr. 114.

— **1000 coroane amendă.** Citim în »Gaz. Tr.« din Brașov, astăzi s'a înmănat administrației ziarului nostru avizul vicespănului comitatului Brașov, prin care sântem provocați a trimite procuraturii reg. din Târgul Mureșului în timp de 8 zile amendă de 1000 coroane, la care a fost condamnat fostul nostru redactor responsabil V. Branisce în procesul intentat »Gazetei« pentru publicarea articolului »Sărbători ve-sele«.

— **Procesul liceanului Tăbăcar.** Din Cernăuți ni-se telegrafiază: Azi s'a desbătut aici procesul liceanului Tăbăcar pentru escrocherie. Tăbăcar într'un acces de furie s'a repezit asupra procurorului și numai cu mare greutate a putut fi oprit. I-s'a pus cămașa de forță. A fost condamnat la 18 luni.

— **O tragedie în 5 minute.** Ni-se telegrafiază din Praga: Medicinistul Rudolf Roblcek ju-

cându-se cu'n revolver a împușcat din nebăgare de seamă pe servitoarea Ana Novak, omorându-o. Roblcek, disperat, și-a tras un glonț, murind și el pe loc.

— **Hymen.** Azi Duminecă se va serba cununia dșoarei Cornelia Ardelean, fiica preotului P. Ardelean din Nădăbești cu dl Simeon Stana, cand. de preot.

Felicitări!

— **O ciocnire de aeroplane.** După cum se prevăzuse de mai înainte, grozăvia catastrofelor circulației aeriene n'a întârziat să se arate. Primim anume știrea din Paris că în aviodromul din Mourmelon, aeroplanul aviatorului Frey, pe când făcea curse în aer s'a ciocnit cu cel al căpitanului Moreau. Amândouă aparatele s'au prăbușit la pământ. Din fericire ciocnirea a avut loc la o înălțime de abea 4 metri peste suprașol și așa bieți aviatori s'au sculat teferi de supt dărâmăturile aparatelor lor, cari se făcuseră una cu pământul.

— **Din protopopiatul Tincei.** Ni-se scrie: Marți în 8 Martie st. n. s'a ținut comitetul și sinodul protopresbiteral ședința ordinară în opidul Tincea.

După săvârșirea chemării duhului sfânt, șeful tractului, rev. domn Nicolae Roxin prin o cuvântare potrivită a deschis ședința.

S'a pus la ordinea zilei raportul protopresbiterului tractului. Din care s'a constatat, că comunele atât din punct de vedere, material și cultural, cât și administrativ stau la nivelul recerut și progresa din an în an, mulțumită energicului șef tractului, pentru cari i-s'a și exprimat mulțumită din partea sinodului. Rău și dureros stă treaba cu cea parte, care ne stă pe gândiri adică se înmulțesc în mod spăimântător atât concubinatele (din cari sânt atâta copii nelegiuți) cât și a sectelor religioase, baptistic. Pentru sănarea acestor dezastre au luat cuvânt mai mulți membri, și s'au primit propunerile membrilor: Georgu Blaga și Ioan Costa, adică: Preotul în orice timp să stea în contact cu poporul, însuflețându-l prin predică pentru legea străbună la care bătrânii au ținut cu sfințenie, iar învățătorii se îndatorează să facă cor de copii (dacă nu se poate bărbătesc) prin care să atrage poporul către sfânta biserică. Și foarte la loc, că așa putea arăta exemple unde bap-tiștii în un an de zile au venit în comună și tot nu s'a întors nici un creștin, dacă preotul cu învățătorul au lucrat în armonia, și așa văzând bap-tiștii sau îndepărtat rușinați.

S'a pus la dispoziție socoata fondului protopopesc, care e cu finea anului 1909, 3584 cor. 90 fil. Afiându-se socoata în ordine s'a aprobat și i-s'a exprimat mulțumită episcopului Ioan Teorean.

— **Geniu precoce.** Un băiat, în vârstă de 11 ani, din clasa a doua dintr'un gimnaziu din Viena, a născocit un sistem automat de pus la tramvaie spre a înălțura orice accidente. Băiatul are talent cu totul deosebit în ale tehnicii și a mai făcut și alte invenții, de pildă vederea la depărtare prin mijlocul unei sârme și cu celule de seleniu, etc. I-se dă voie însă să se ocupe cu astfel de lucruri numai două ceasuri pe zi, ca să nu-și lase în părăsire celelalte materii școlare.

— **Iarși Polul Nord.** Semnalasem și noi știrea că Peary a refuzat să predea dovezi amănunțite asupra exploarării polului, comisiei emise de societatea geografică adunată în congres, supt cuvânt că ar călca contractul făcut cu un editor al său. Erau ușor de prevăzut urmările acestui refuz. Reputația exploratorului a fost compromisă și l'a început cam timid — circulă despre el aceleași svonuri ca despre rivalul său Cook. Atacurile au fost începute de deputatul Macon din Arcansas. El a eșit în public cu întrebarea care se cam adeverește: cum de vaporul »Rosevelt« care a însoțit pe Peary, cât timp a fost și Bartlett cu el făcea la zi 9 km., iar după ce a rămas singur cu eschimoșii săi face 26 și la întoarcere chiar 44 km., pe când Shackleton a arătat în mod

vădit că în regiunea arctică nu poți merge mai multe ca 12 km. la zi. Un deputat a avut curajul să-i spună verde, nici ce susține Cook nu e mai puțin vărat ca ce susține el. Iar dacă Cook e șarlatan desigur nici Peery n'o să-l dea rușine.

— **Un pompier fanatic.** În Essen de o vreme încoace incendiile se ținneau lanț. Lucrul a început să bată la ochi și părea suspect mai mult faptul că la câteva clipe după izbucnirea focului pompierii soseau la fața locului cu toate accoriile de lipsă. Locuitorii au arătat cazul la poliție, iar poliția a pus mâna pe un pompier la luat de scurt. Acesta strâns cu ușa a mârșit că ei sânt înștiințați cu o jumătate oră înainte de izbucnirea focului și așa se pot înfăptui tocmai la apropiere, de îndată ce bate clopotul în dungă. Șeful pompierilor a fost pus la răcoare și după multă codeală a mărturisit că el și focul. A fost foarte greu ca fanaticul pompier să fie scăpat de furia mulțimei răsvrăcite care i-s'a aplicat o cură radicală contra excesului de zel.

— **»Studii științifice«.** Nimeni nu poate nega valoarea științelor în viața culturală a unui popor. Totuși, așa de puțin se lucrează la noi întru înaintarea și răspândirea științelor! Abia un articol de revistă, câte-un foieton de ziar, ecouri rătăcite în pustiu.

Cu atâta nu ne putem feri! Ne trebuie interes, altă atragere, altă răspândire. »Wir wollen weniger gehoben und fleissiger gelesen sein.« Această întă ar trebui să o urmărească toate societățile noastre științifice, de aici și de dincolo precum și muncitorii particulari. Altfel, ce le va de volumele frumoase rânduite în rafturile muzeilor?

Din parte mi voiind să mi adun în volume donate sistematice și ușor accesibile, atât folioarele și articolele atingătoare de știință, publicate deja în ziare și reviste, cât și altele nepublicate până acum, — nu aflu cale mai potrivită de editându-le în fascicule de câte 3—4 coale, portative, cari să poată fi legate, ulterior, în volume portative. Voi scoate tot la trei luni câte-o fasciculă. Abonamentul anual cor. 5. Pentru a mi muri asupra tirajului, binevoii a vă îndruma voastră și cunoscuții d voastră, ca abonați, listele împreună cu taxele de abonament a le pedea subsemnatului Gavr. Todica, contabil. G. Algyógy, (Hunyad m.)

— **O aventură a Țarului.** Din Petersburg vine știrea că alaltăieri Țarul trecând cu trăsură pe Newski-Prospect puțin a lipsit ca să fie lovit de tramvaiul electric care a lunecat pe palma depărtare de trăsura lui, pe când voia să intre într-o stradă laterală. Catastrofa a putut fi înjurată numai mulțumită prezenței de șef al conductorului, care a dat drumul frânelor și a condusul, încât a dat pe toții pasagerii grămădă. Scena a fost sguuitoare, lumea se oprise în jurul pe marginea bulevardelor, însuși Țarul mișcat. Conductorul tramvaiului a fost decapitat iar pe sergentul de serviciu l-au amovat post.

— **Carada și revoluția din Ploiești.** Răpof director al Băncii Naționale din București, precum și, a fost implicat în mișcarea revoluționară din 1870 din Ploiești. Despre acest episod citim în revistele din România:

După înăbușirea mișcării poliția îl căuta pe Carada și o sumă de agenți erau trimiși în urmărirea sa.

El căuta peste tot, pînă și la Craiova, în casa lui, numai la redacția »Românului« nu l'au găsit. Nu-și închipuiau că primul redactor al ziarului C. A. Rosetti, așteaptă liniștit mandatul de arestare.

Eugen Carada, a scris atunci procurorului din Ploiești și s'a reluat locul în redacție și că e gata să se întoarcă în țară.

Arestarea lui s'a făcut se înțelege cu toată ușurința. A fost ridicat și dus în Ploiești, iar în ziua următoare a fost trimis în judecarea sa.

Jurații se știe au achitat împreună cu ceilalți pe Eugen Carada.

Încă un amănunt. Înainte de a se constitui în judecarea sa erau mulți prieteni politici, cari povățuiau Carada să se refugieze din țară.

El însă, nu s'a gândit nici un moment la a fugi și s'a dus voios la pușcărie și tot așa de voios a primit osînda.

— **Imnurile naționale.** — O interesantă publicațiune germană asupra imnurilor naționale a țărilor europene, datorită d-lui Emil Bohn, profesor onorat de știință muzicală la Universitatea din Breslau, spune că imnurile naționale poartă pecetea geniului național corespunzător.

Autorul imnului național prusian e un... italian, Spontini. Imnul național portughez e datorit lui Don Pedro, împăratul Braziliei.

Imnul național polonez e luat dintr-o operetă franceză.

Imnul grec e de origină italiană. Lulli e inspiratorul imnului englez.

Și în fine imnul național român al Regatului e datorit lui Hübsch.

— **Aviz.** In urma rugămintii ce ni-s'a adresat din partea multor abonați ai noștri, amânăm expediarea chitanțelor anunțate până la 15 Martie n.

Rugăm pe toți abonații noștri, cari nu doresc să li-se trimită chitanța, să ne trimită abonamentul până la acest termen.

Adm. »Tribuna«.

x **Inlesnire pentru cei cari se pregătesc de examene de drept.** Pregătirea pentru examenele de drept reclamă multă osteneală, timp și spese; cu toate acestea rezultatul este dubiu. Cauza este, voluminătatea cărților de studii, stricteța profesorilor și modul de întrebări necunoscut înaintea celor ce se supun la examene. Deci cunoscutul institut »Jogi elökészítő« din Cluj, care lucrează cu succes, umple un gol, pentru că conducătorii sînt în deplină cunoștință cu rigorosele și în propunerea studiilor sînt doctori utrin-sque inris. Institutul acesta ușurează învățarea grea scurtează materialul de învățat și timpul studierii și asigură de rezultat. Celor cari se pregătesc acasă, și nu pot absentă săptămîni întregi dela oficiu, servește cu un sistem original și suplinește timpul absentării. Cu răspunsuri detaliate servește »Jogi Elökészítő«, Kolosvár, Barth M. u. 22.

x **Sanatorul »Liget«** a Drului Iakob în Budapesta, primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabetici, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pînă acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadar această instituțiune culturală cu poziție admirabilă implinește și un gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului este provăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scâlzi aieriane.

x **Reformă în interesul părinților, cari au băieți universitari.** În interesul părinților cari au băieți universitari, acea dispoziție bună a adus seminarul juridic, care de mai mulți ani funcționează cu succes în Cluj (Malom utca 14) că încontinuu li ține în evidență pe universitarii din provincă, cari se pregătesc în Cluj, și pe acei părinți cari pe direcțiunea seminarului o recercă din acel motiv prin epistoă, săptămînal necondiționat, cu toată încrederea informează despre pregătirea fiilor lor gratis, și fără știrea acestora, așa ei se pot convinge, despre aceea, că băieții lor rigoroși și cu studii deosebite în Cluj. Despre activitatea și de scopul seminarului deslușire trimite prin o carte (Tájékoztató a jogseminariumnak), gratis la părinții respectivilor universitari, direcțiunea seminarului. Seminarul se îngrijește deosebit de românii cari nu posedă deplin limba maghiară, să le ușureze. (Dr. Dobó în Cluj, Malom u. 14). O altă practică novitate a seminarului e aceea, că în interesul acestor universitari cari înainte de viguroși, numai scurt timp pot fi în Cluj, așa dispoziție a produs, prin care cei din provincă, acasă se pot pregăti, eventual pe lângă alte afaceri. Adecă afară de însemnările cari cuprînzînd esențialul, încă așa însemnări au pregătit, cari în ordine tot materialul așa li cuprînd în sine, încât și manualele de studiu le suplînesc, toate întrebările iuridice le îmbrățișează, și explicarea o face superflua. Acestea însemnări și la provincii li împrimută, și aceea dintru acele acasă pregătiti, — așa numit la curs de recapituție, sau parte în Cluj într-o săptămîna sau două. Mai departe zilnic ține riguroase de probă, la cari și cei din afară de seminar pot lua parte gratis.

x **Pentru 60 de fileri,** poți pregăti ușor acasă 2 litri licheri Alasch sau Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Căfea, Rosa, Vanilie, Silvorium, Rachi de drojdi și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediata franco. Burger Frigyes, farmacist în Cluj — Kolosvár.

x **La crotoria universală.** I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Cîsnădiei Nr. 30, Telefon 172.

Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu și, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebita atențiune asupra reverențelor preoțești, ce se pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se prepătesc în timp foarte scurt.

x **Mizerie și suferință.** Groaznice vorbe, căci urmează celui mai mare rău boalei, nu sînt mai mari dureri ca boala de scleroză și reumă, junghiurile, săgetările, durere de sceler și sira spinării sînt simptomele acestora, deaceia medicamentul »Reparator al lui Kriegner« e o adevărată binecuvîntare, căci e cel mai sigur remediu contra bolilor și suferințelor de mai sus. De zeci de ani e pus în circulați și se folosește ca rezultat favorabil și e foarte bine ca acest medicament reușit se fie recomandat tuturor reumaticilor. Singurul preparator, farmacia Koroana din Budapesta, VIII. Kálvin-tér 8. trimite sticlute mici cu o coroană, mari cu două. Un pachet de poștă franco 5 sticle mici 5 coroane, 3 mari 6 coroane.

DEIN PAULA
mare depozit de pălării pentru dame.
ARAD, Weitzer János-u. 9.

Cronică socială și artistică.

Balul dela Palatul din București. În marea sală a palatului regal a avut loc Luni seara un bal, la care au luat parte toți dnii miniștri, afară de d. E. Costinescu.

Au fost de față dnii Blondel, ministrul Franței, Grigorie Cantacuzino, N. Filipescu, Al. Marghiloman, Take Ionescu, C. Dissescu, dna Carp, d. Procopie Dumitrescu, dnii gen. Gheorghiu, Zotu Georgescu, Popescu, Mavrocordat, Salman, Anghel-u, Iar-a etc.

A mai luat parte și d. Schönburg, ministrul Austro-Ungariei, Kinderlen Wachter, ministrul Germaniei, Ristci, ministrul Serbiei, Becaria d'Incisa ministrul Italiei, Mandrea Șișman, consilier la curtea de casație, prințul Bibescu, maior Berindei.

M. S. Regele și Regina împreună cu principii moștenitori și au făcut intrarea la orele 10 jum. Suveranii au stat până la orele 1. A. S. R. Principesa Maria până la 1 jum. și Principele Ferdinand până la 2 jum.

Concertul din Biserica-albă. După un lung șir de ani petrecuți în amonșea, românii din Biserica-albă au dat o nouă dovadă despre adevărul cuprins în cuvintele »voiește și vei putea«.

Deși prestațiunile corului nu se pot asemăna cu cele ale corului de aci de-acum vor-o 15 ani, totuși îndrăzneala, cu care acest cor începător a pășit acum pentru prima oară, a fost apreciată de publicul, care s'le prezintă într'un număr surprinzător de mare. Sufletul și conducătorul acestei mișcări de trezire e: Dl Dr. Tit Malaiu, care a avut fericita idee, de a angaja pentru mai buna reușită a concertului pe dl Nicolae Brătianu, surprinzând plăcut cu aceasta publicul.

Concertul a avut loc în 6 Martie n. în sala mare a »Burg-ului. Programul în genere a succes și a satisfăcut publicul, la ale cărui stăruințe, eele mai multe puncte au fost bisate. Prestațiunile artistice ale dlui N. Brătianu, cari ne îndreptătesc la cele mai frumoase speranțe, au format de sigur punctul de forță din program dl Brătianu, care face studiul la conservator, e un tînăr abea de 23 ani, cu înfățișare foarte simpatică și cu voce foarte plăcută de bariton. Dsa a interpretat cu o perfectă precizie și pricepere punctele sale: »Der Wanderer« de Schubert, »Groza« (baladă) de G. Dima, și »Die Grenadiere« de Schumann — cu acompaniament de pian, pentru cari a fost răsplătit cu aplauze viforoase, fiind rechemat în repețite rânduri pe scenă.

A plăcut mult și punctul ultim din program:

»Dela nord la sud«, comedie într'un act trad. de Z. Bărsan. Rolurile au fost bine susținute.

S'au jucat apoi în pauză jocurile naționale: Călușerul și Bătuta, după cari a urmat programul de danș, pe care abea în zori l-a dat gata.

S'a remarcat prezența în număr mare a nemților din loc și a corpului ofițeresc; în schimb Verșeuț s'a distins prin absență, căci nu a avut nici un singur reprezentant, măcar că avem acolo un bun număr de români. Unii se vor scuza poate, dar toți cum o să se scuze? *Delasat.*

ECONOMIE.

Adunarea generală a Institutului de credit »Bihoreana«.

Oradea-mare, 11 Martie. (Dela corespondența noastră). Joi la orele 10 și-a ținut »Bihoreana« din Oradea mare a XI a adunare generală, față fiind un foarte însemnat număr de acționari, cari abea încăpeau în vastele sale ale băncii.

Face mîngăietoare impresie prezența P. S. Sale episcopului Dr. Demetriu Radu.

Președintele direcțiunii Nicolae Zigre deschide adunarea, arătînd rostul institutului, însemnătatea lui pentru progresul neamului românesc, adăugînd, că deși »Bihoreana« are să lupte cu concurență puternică aici într'un centru comercial așa de însemnat, totuși banca se întărește fiind între primele instituțiuni nu numai între cele românești ci și între cele străine.

Cuvîntul de deschidere este subliniat de aplauzele publicului prezent.

După constituirea biroului, directorul institutului Dr. Coriolan Papp dă cetire raportului direcțiunii din care extragem următoarele:

Profitul curat e de 121.045 Cor. 78 fil. cari se împart în modul următor:

I. Acționarilor să li-se dea dividendul de 5 proc. prevăzut în statute după întreg capitalul social de 1.200.000 Coroane . . . Cor. 60.000—

II. Din restul de 61045 Cor.

78 fil. să se deie:

20 proc. fondului de rezervă . . . Cor. 12.209-15

5 proc. fondului de penziuni

al funcționarilor . . . Cor. 3.052-29

pentru scopuri de binefacere . . . Cor. 1.720-92

Total: Cor. 16.982-36

III. Restul de 44 063 Cor. 42

fil. să se împartă astfel ca din

acela să se dea supradividend

acționarilor . . . Cor. 24.000—

Supr.dotare fondului de rez-

ervă . . . Cor. 4.290-85

cu care sumă se va urca la

225.000 Cor.

Supradotare fondului de pen-

suni al funcționarilor . . . Cor. 3.947-71

cu care acest fond se va urca

la 50.000 Cor.

Fondului de rezervă pentru

perderi . . . Cor. 5.000—

cu care dotațiune o să crească

la 20.000 Cor.

Prin contabilitate Iosif Diamandi, ajutor pentru

și vedea de restabilirea sănătății C. 400—

Remunerațiune casierului substituit

dela centrala . . . 400—

Remunerațiune practicanților dela

centrală și filială . . . 600—

Remunerațiune servitorului dela

centrala . . . 100—

Remunerațiune servit. dela filială

» 100—

Pentru masa studenților academici

români din Oradea-mare . . . » 1000—

Pentru acoperirea speselor reno-

vării bisericeii gr.or. române din

Oradea mare Ujváros . . . » 200—

Pentru acoperirea speselor reno-

vării bisericeii gr.cat. române din

Oradea-mare Olosig . . . » 200—

Pentru ajutorarea văduvel și orfa-

nului repositului casier dela centrală

Vasile Babi . . . » 600—

Iară restul de 3.184 cor. 86 fil. să se transpună

la profitul anului viitor.

Conform acestui plan de împărțire dividendă

acționarilor este 7%, adecă 14 cor. dela fiecare

acție.

Din aceste cifre, se poate vedea munca în-

cordată dezvoltată de funcționarii institutului în frunte cu directorul Dr. Coriolan Papp.

Pentru noi bihoreni activitatea Institutului »Bihoreana« înflorirea ei, baza solidă de care se bucură este una din cele mai luminoase năzuinți la cari ținem: întărirea economică prin o muncă onestă, stăruitoare și cinstită.

Dovedită fiind aceasta muncă cinstită și foarte satisfăcătoare intereselor noastre naționale, dl Demetriu Chiș, a fost interpretul nostru al tuturor, când a exprimat mulțumită atât direcțiunii, cât și comitetului de revizuire.

Un eveniment însemnat și îmbucurător pentru Bihoreana, este faptul, că în anul acesta a cumpărat cu prețul de 162000 cor. localul, în care era și până acum. Astfel după cei zece ani roditori i-s'au împlinit o veche dorință, să și aibă localul ei propriu.

După sfârșitul ordinii de zi P. S. Sa episcopul Dr. Dumitru Radu ține o cuvântare des aplaudată, arătând punctele de înaintare, programul de muncă abundent, care are să-l desvolte banca pe viitor.

Prea S. Sale să-i zicem »La mulți ani!« și să-l vedem la toate întrunirile noastre, ca pe un sol de pace, de muncă, și de înbărbătare. Atunci turma se simte în siguranță, când păstorul veghează și e tot cu ea.

Președintele închiind adunarea mulțămeste Prea S. Sale pentru onoarea de care am fost împărțâșiți.

Senin..

Plata grânelor din Arad

11 Martie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 150 mm.	12.60
orz 100 mm.	6.80
ovăș 100 mm.	6.70
secară 100 mm.	8.40
păpușoi 100 mm.	5.70

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 11 Martie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

De Tisa	28 K.	95—30 K.
Din comitatul Albei	28	80—29
De Pesta	28	90—29
Bănățanesc	28	95—29
De Bacica	28	60—29
Secară de calitate I.	19	75—20
Secară de calitate mijlocie	19	55—19
Orzul de nutreț, calitate I.	14	75—14
Ovăș de calitate I.	15	70—16
Ovăș de calitate a II.	15	40—15
Cucuruz	14	80—15

BIBLIOGRAFII.

În institutul de arte grafice și editură »Mina« din București au apărut următoarele scrieri ce se află de vânzare la librăria »Tribunei«.

Björnsterne Björnson, Veselul ștrengar, trad. de N. D. Ciotari. Preț cor. 1.50.

M. Eminescu, Articole politice. Pr. 80 bani.

A. Mirea, Caleidoscop, v. II. Pr. cor. 1.50.

H. Balzac, Moș Goriot, trad. de R. Baltag, pr. cor. 2.—

Poșta Redacției.

Mai multor tineri universitari din Viena. Poșta de astăzi ne-a adus a doua scrisoare recomandată, care prin laconismul ei categoric nu poate rămâne fără răspuns. Trebuie să lămurim deci chestia, să nu vedem supărarea Dvoastră în curind scoasă la gazetă și interpretată greșit. D-voastră sînteți foarte necăjiți, că corespondentul nostru din Viena este de origină

evreu și pretindeți ca imediat să-l dăm afară pe acest nenorocit și să-l înlocuim cu vreunul »din mulții tineri capacitați«, romîni cu »interes pentru atari ocupații« pentru cari D-voastră »jos iscăliții, forul studenției romine care se exprimă în chestiuni politice« ați putea »garanta prestații mult mai satisfăcătoare... Ei bine, domnilor, cu multă părere de rău trebuie să vă spunem, că de astă dată nu vă putem împlini dorința, cu toate că ținem la simpatiile cetățenilor noștri academici de pretutindeni. Să nu credeți însă, pentru Dumnezeu, că ne-am ovreit cumva, că ne-a cumpărat »Cahalul« din Sadagura, sau ne ademenesc bunătățile dela »Ica.« Nu! Motivul e cu totul altul, și s'ar putea rezuma în două cuvinte hotărîtoare: interesul profesional. Ca să nu vi-se pară prea comerciali acești termeni, sîntem dispuși să-i traducem în cuvintele: muncă și talent. Aceste două calități sînt principiile fundamentale din catehismul gazetăriei. Aceste două calități le are actualul nostru corespondent din Viena, care ne chiamă în toată noaptea la telefon și ne comunică întimplări din lume. Că e ovrei, cum spuneți D-voastră? Dar ce ne pasă nouă și ce-i pasă publicului cetitor, care se informează asupra complicațiilor din orient din veștile transpuse de dînsul, ce-i pasă, dacă e chiar turc? Aici nu e vorba de nici o îndrumare principiară, care ar putea atinge normele de conduită, atît de cunoscute ale ziarului nostru, cu cari nu are nici în clin, nici în mîncă domnul Graur care ne chiamă la telefon. Aici e vorba pur și simplu de-o necesitate profesională a acestui ziar și e tot atît de importantă pentru DV, origina corespondentului ca și cea a culegătorului nostru. De aceea nu-l putem concedia, fiindcă nici cînd nu poate ajunge în situația de-a ne primejdui cu »diaspora jidovească« cum spuneți DV. În limbajul înflorit al celor două scrisori, și fiindcă nu ni s'a anunțat încă acel tînăr »capacitat« dintre ai noștri, care ar face cetitorilor servicii identice. Mai binevoii a vă gîndi și DV. cît va momente și o să ajungeți la convingerea noastră. Doar nimeni dintre noi nu e dispus să-și strice picioarele cu bătătură, de dragul romanității unui ciobotar, care nu știe face ghetă și nici unul nu e atît de fanatic, ca odată căzut în apă, mai bucuros să se înecă decît să prindă mîna de scăpare, fiindcă cel ce i-o întinde e după tată țigan... A cheltui orzul pe gîște și sentimentul național pe lucruri fără importanță, e deopotrivă de mare greșală.

I. R. (Ab. 2480). N'am primit nimic.

P. P. B. N'am putut alege nimic. Mai bune sunt strofele:

»Si-avem o spadă ruginită
Si-un murg păraghniț ce-așteaptă
O aspră poruncă zorită
Si-o mină crudelă 'narmată

Si-atunci rămîne-vom teferi,
Nci nepoțelii lui »Tepeș«,
Căci lungă e ziua când seceri
Tot spice și capuri de vameși...»

Mai bune sînt aceste două strofe... cari sînt și ele proaste de tot.

T. M. (Blaj). Răspunsul publicat în numărul de Duminică »T. M. B.« n'a fost adresat d-tale, ci altui cetitor. Facem constatarea aceasta la cererea d-tale.

Peleş. Ne rogî ca sonetul »Ghiociei« să-l publicăm din nou și anume în strofa a 2-a după cuvîntul »îpărite« fără punct. Ne executăm:

»Un chear măronț de florî țipărite
Înlănțuiră 'nlăcrămatele
Visurile tale, ca pe cercurile
Noptii, diamantatele stele.

Cu punct sau fără punct, strofa rămîne pentru noi tot atît de neînțeleasă. Ar fi mai bine, poate, să încercăm odată să publicăm strofa aceasta — fără cuvîntul »îpărite« și fără punctul. Ce zici?

Sandru B. »Un vis fericit« e o încercare neizbutită. Descrierile de-o născută auzorabilă.

»Lă luă adio dela mine și eu îi sărutai mîna fragedă și dupa-ce îi depusei un liu sărut pe fruntea ei netedă, acoperită cu cite o suviță subțirică de păr, ea îmi șopti cuvinte abia înțelese: »..... iubirea ta a aflat răsuneț în inima, pe care o voi consacra pe altarul iubirei tale.....« Dulci cuvinte! — Momente aromate cu fericire! Ea merse și eu am rămas converzînd cu mine însumi: »Il iubesc acest inger împodobit cu frumuseți divine, ...iubesc acestea două globurile curate și fermecătoare, ca picurii roabei cristaline a diminetii, căci sunt ochi de vrage, ochi răpitori... sunt ochi... ochi negri lucitori ca stelele și vrednici de o sinceră iubire...!« Ea merse și eu am rămas cu speranța, că ne vom mai întîlni.

L. I. (Apsteu). Adresele cerute sînt: București, str. Olari 29 și Pompiliu Robescu, Via Milazzo 51.

R. B. Vișduț. E prea gravă. Dacă am publica-o, ni-ar înhăța cu siguranță, procurorii...

Un student. Grăbim a răspunde la întrebarea d-tale dacă poeziile »ajung ceva« — comunicându-ți, cu multă părere de rău, că nu »ajung« nimic. Titlul »o memorie« n'are nici o legătură cu versurile ce urmează. Strofa întâi, mai ales, ni-se pare cam... nu știm cum.

»Atunci eram ferice
Pe cînd în brațul tău

Șezînd m'ai sărutat
Și-ai zis — iubitul meu!..

Șezînd în brațul tău... Chestie de gust.

R. P. Trimițîndu-ne poezioara »Acum și 'n via« ne rogî să-ți dăm un răspuns scurt. Îți împlinim rugîmîntul tău. Iată ne răspunsul. »Nici acum și nici în viitor.

P. S. inv. Socotim că e mai potrivit să trimiteți răsul d-v. la articolul »Oficiul parohial și oficiul școlar« revistei în care a apărut articolul. Ca să fie înțeles a răspuns de cititorii noștri, ar trebui să publicăm și colul în chestie la care răspunzi acum... Altele cu cere.

S. B. »Notițele d-șoarei Aurelia« ni-au sosit la redacție dar n'am apucat încă să le citim. Vom răspunde în număr.

Romulus S. Acelaș răspuns.

Posta Administrației.

Dr. Pompiliu Cioban, Timișoara. Am picat 24 cor. abonament până la 1 August 1910.

Creșterea dinților la copii

Nu vă speriați, ci dați copiilor nițică Emulsiunea Scott și veți sfârșit nopților nedormite. Ușurătatea cu care vor crește apoi dinții copiilor vă pune în uimire.

„Emulsiunea Scott“

de gust plăcut și ușoară de mistuit conține nițică subțanțele cari se recer la creșterea dinților albi și tari.

Un flacon original 2 cor. 50 file

Se află în toate prăvăliile.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și col.

AVIZ!

Dr. Kell József

și-a deschis cancelaria avocațială provizor în ARAD, Dealul Ferencz-u. Nr. 42 etagiul I.

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

MOBILE

Fabricate din material sănătos și solid, în ori-ce timp se pot procura la fabrica de mobile, atelier de tapetărie și decorare a SIBIU — NAGYSZEBEN, — Fabrica: Salzgasse 37. — Filiala: Heltauergasse

Cel mai mare și mai bogat local de cumpărături!

O greșală colosală au făcut

toți aceia cari contra boalelor reumatice, înepăturilor, sfâșierii, crepării, săgetării, durerii de spinare și de spate, reumatism, dureri în oase, etc. în loc să folosească

Reparatorul lui Krieger,

au preferit alte imitații. — Recomandăm deci grabnic fiecărui reumatic și tuturor acelor, cari suferă de boalele de mai sus, precum și la boalele provenite din răceală și din curente, ca imediat să folosească

Reparatorul lui Krieger,

care se pregătește exclusiv numai la Krieger-féle gyógytár, Budapest, Baross-utca nr. 2. Preci aci să se adreseze ori-ce comandă.

Prețul unei sticle mici 1 cor., una sticlă mare 2 cor., 5 sticle mici 5 cor., sau 3 sticle mari 6 cor. se expediază franco cu poșta.

Acest medicament excelent vechiu este mai bun decât ori-care spirit, pentru că după o chiar singură frecare vindecă și nu numai astîmpără, ci și face să înceteze durerile.

La comandă să fiți atenți la firmă, ca nu cumva să primiți imitații.

Viticultorii!

Cari vreau să și treacă vinurile bine și repede să încezeze cu vie Delaware și ogoarele și dacă vor întocmi buștenii uscați din vie cu soiul acesta, vor avea o amestecătură de vin așa de bun că-l vor vinde cu bani scumpi

și se poate de gr. bnie. Aceasta o produșim noi cari cultivăm soiul acesta și marii gustori de vinuri cari cumpără recolta chiar de la 100.000 pogoane cu câte 80 coroane de hecto. Acum un an încă dat o recoltă frumoasă (35 hekto de ogon) lipsită de peronospora, fără să fi fost însă stropită.

Trimiteți lista de prețuri gratis și franco. AGY GÁBOR, mare proprietar în KÖLY (com. B. hor) Poșta, telefon și telegraf în loc. Correspondență română, maghiară, croată, sârbă și germană.

Voiești

să fi servit bine și pe plac, apoi paseri de canari, papagai vorbitori, petroșeli, pești de aur, porumbi, găini de soiuri, păsuni, iepuri, câni de vânat și de lux, pisice de Angora, mămușe îmblânzite, colivii etc. aparate brute, să alegi și să cumperi numai dela vânzător a de paseri de aici, care de 10 ani se bucură de cel mai bun renume. Dacă le ai toate aceste, apoi și cel mai bun nutremânt pentru paseri iarăși numai dela mine să-l cumpărați. Numa în depozitul principal: Zagreb, Mircovič, Marije Valerije ulica 10. (Oda: e separată pentru paseri cântărețe).

Eu vând numai exemplare și mărfuri de prima calitate, mărfuri slabe și de puțin preț nici nu țin.

Premiat la Amsterdam, la Viena de două ori, Bruxelles, Londra, Marsilia, Paris, Zagreb.

1000 epistole de re-unoștință, precum și multe alte diplome. Expediez cu poșta garantând pentru marfă vie.

Botinele cele mai elegante

pentru serate și baluri, în splendidă variație de culori și execuție ireproșabilă; de asemenea **ghete americane** marca: »The Barry, The Burt & Pachardt, King și Moccasin«, **încălțăminte orthopedice**, Cassala-Engelhardt, le găsiți la marele magazin — de specialitate a lui: —

WEINBERGER JÁNOS

ARAD, Piața Andrássy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile și serviciul cel mai prompt.

Aveți deja?

MIJLOC MODERN de cursă cu ELECTRICITATE

Dacă nu aveți să căutați ca să vi-o procurați cât mai curând. Veți avea o carte de lectură foarte interesantă, care conține sfaturi prețioase pentru bolnavi și cu deosebire explică efectul binevoitor al curentului galvanic aplicat la diferite boale. Acei bolnavi, cari după probe

de vindecare nereușite și-au pierdut speranța de a se vindeca, citind această carte, de sigur, vor avea mângâiere și speranță. Vindecarea prin electricitate de multeori ne îmbie ajutorul dorit, când scâlziile, masagele și medicamentele n'au succes. Slăbiciunea generală nervoasă, bolile reumatice, insomnia, nevralgia, bolile de stomac, tusele de slăbiri, anemia, multe boli femeiești s'au vindecat cu succes prin electricitate.

Cereți această carte și noi bucuroși vi-o trimitem

gratis și franco

în plic (închis) țara vre-un deobligament.

Inst. de ord med. Electro-Vitalizer
Budapest, Semmelweis-ut. 4. félémelet 51.

Ordinează: peste săptămână dela 10—1 și dela 3—7 ore. — Dumineca și în zile de sărbători dela 11—1 oră.

Cupon pentru o carte gratuită.

Cătră Electro-Vitalizer Inst. de ord. med. Budapest, Semmelweis-ut. 4. félémelet 51.

Binevoți, vă rog, a-mi trimite o broșură din lucrarea d-v: „Tratat despre electrografia modernă“.

Gratis și franco.

Numele

Comuna

Județul comit

NOXIN

cea mai bună cremă de ghețe

cu cheia patentată

Se poate căpăta în toate prăvăliile mai bune

The „Noxin” Co.

Londra :
E. C. 57 Chiswell Street.
Viena: XVIII/1
Willy Weingartner
Semper Strasse 13
Telefon 22149.

Paris:
125 Rue Montmartre
Budapesta :
Brüder Hochinger

S'au ieftinit cărbunii.

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4-60.
100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4-60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jil c. 4-—.
100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6-—.
100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4-60.

Róth József mare neguțător de cărbuni
Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru trierat expediez cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

Pomi de vânzare:

mai multe soiuri excelente de toamnă și primăară de 2—3—4 ani.

B r a z i,
Tufe decorative și
Plante decorative

iernatice,
de diferite soiuri etc.

10.000 bucăți de
trandafiri,

de 1, 2, și 3 ani, cu
trunchiu nalt.

130 bucăți

„Musa Ensete“

de 3 ani, bucata cu
6—8—10 coroane.

18.000 bucăți
trandafir
(rugi)

soiurile cele mai bune,
cu trunchiu nalt.

In prăvălia mea de flori

(MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)

se pot căpata buchete și coroane ocazionale foarte frumoase cu prețuri ieftine.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

Farkas Antal,

mare stabiliment comercial și grădinărie

Cluj—Kolozsvár, Téglás-u Nr. 15—16.

S'a deschis

Prima fabrică aradană de

păpuși de probă

unde în timp de 28 ore se pregătesc totfelul de modele de reformă și alte modele moderne.

Prețuri de concurență

1 păpușe de probă 2 fl. 75 cr.

Tot ce s'ce se primește

clinică și fabricare.

Reparări de păpuși se primesc și se capătă și părți separate.

Atelier de fabrică: Zrinyi-utca, în casa institutului de credit „Első aradi takarékpénztár“.

Se execută magazini, comande și reparări.

REICH EL. Arad.

Bazar de concurență dela teatru.

Telefon 58.

Cine dorește să-și procure

Telefon 58.

T I G L E

— din peatră de nisip de var —
calitatea cea mai bună, tare și durabilă, să cere
explicări dela **filiala din Arad a**
primei fabrici de țigle și stângătoare de var
— din Perjámos. —

Cancelaria și fabrica în **Arad, Óvár-tér.**

Cu stimă:

RÖSER MIHÁLY és Társai.

Nr. Telefonului 275. — Nr. Telefonului 275.

VAS és Tsa

ARAD, piața Boros Béni nr. 6.

Își recomandă

materialul de edificat

prima calitate, atât var măcinat și în bucăți, cât și gips de Kőbánya. — Depozit permanent de orice soi de țiglă, cărămida presată și impletitură de trestie pentru tencuială tot felul de articole din ciment; ca canale, plăci, ghisdele de fântâni etc. etc.

Se angajază cu

parchetarea clădirilor

vechi și noi

pe lângă prețurile cele mai convenabile.

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra prăvăliei de croitorie pentru domni

inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, iunior, cea mai veche prăvălie în branșa aceasta, asortată cu cele mai frumoase și variate stoffe, fabricate engleze și franceze.

Se efectuează comenzi pe lângă prețuri convenabile în cea mai splendidă execuție, din stoffele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai cunoscută garanție pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clientele se vor pune la dispoziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va înființa în persoană la cei interesați, atât în loc, cât și în prăvălie.

Cu deosebită stimă:

inokai Tóth Lajos, croitor,
Arad, Palatul Neumann, Piața Andrássy nr. 25

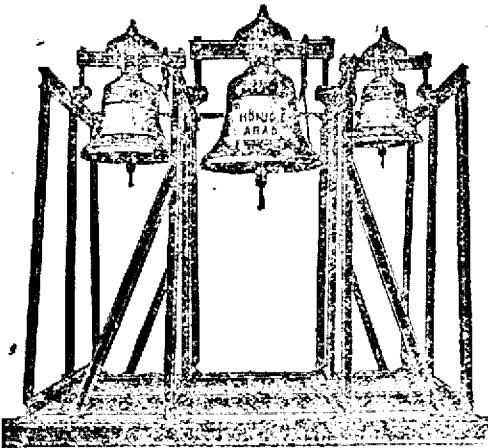
Frideric Mönig

turnătorie, fabrică de clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

Arad, strada Rakoezi Nr. 11-28.

Fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plată — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiași tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învărti și postamente de fer, prin a căror întrebuintare clopotele se pot scuti de orepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învărti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și adjusturi bisericesti.

Intemeiat la 1888

Telefon pentru comit. și oraș 488.

Liferantul excel. Sale episcop Deseffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

in colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preștelor cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

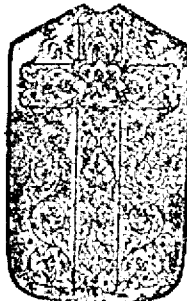
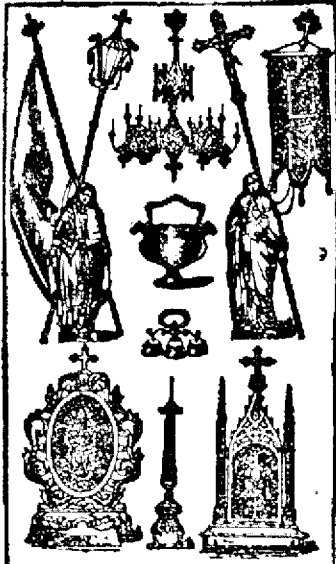
- sau altfel de adjusturi bisericesti -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale

- necesare la formarea adjustărilor bisericesti. -

Pentru liferările mele iam răspundea.

- Servesc bucuros cu catalog ilustrat. -

Kneffel Károly és Fia

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că mi-am mutat

marele magazin de cărbuni,

din palatul de pe Andrassy-tér nr. 14, pe

Boros Béni-tér nr. 2.

Apropiindu-se sezonul de încălzit, stăm la dispoziția p. t. public cu cărbuni veritabili în ori-ce cantitate, transportați acasă, și primește angajament pe întregul sezon la ce se primesc prenotări.

Comandele se pot face în persoană prin corespondență sau prin Telefon nr. 139, la firma :

Kneffel Károly és Fia

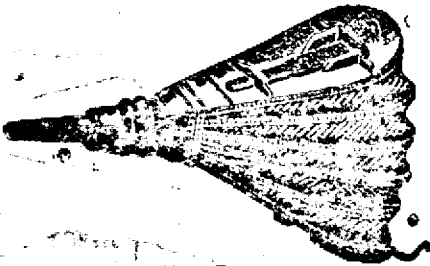
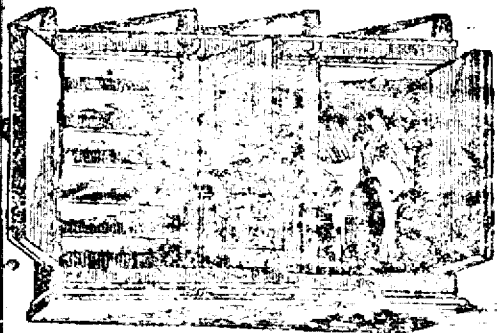
mare comerciant de cărbuni

Arad, Boros Béni-tér nr. 2.

(Cassa Kneffel).

Seemann József,

lăcătuș tehnic, fabricant de mobile de fier, foie de suflat și dulapuri de gheață în Cluj (Kolozsvár) str. Malom nr. 20.

Recomandă hotelierilor, măcelarilor și în gospodăria casei

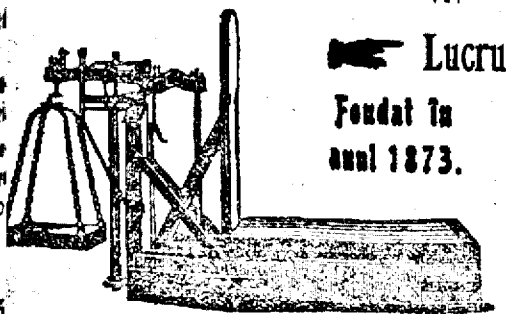
dulapuri de gheață de la 32 cor. până la 500 cor.

lăcătarilor și faurilor
foie de suflat
excelenți.

măcelarilor, morarilor, comercianților și domniilor

cântare

oasecimale și centimale și cântare-poduri în diferite mărimi.

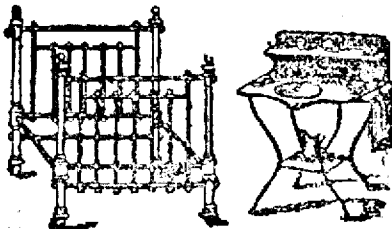
Instituție
- nelelor și
tot felul de
mobile de fier.

Primește tot felul de lucrări de lăcătarie ș. a. lucrări de fier pentru zidiri, porți de fier îngrădire de morminte și vetre de fier din material excelent cu prețuri moderate.

Acei cari cer, cu provocare la ziarul «Tribuna», primesc catalog de prețuri ilustrat gratis și porto franco.

Lucrul bun nu e scump.

Fondat în anul 1873.

ÎNȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public românesc, că cu 1 Februarie am luat în primire fosta cafenea «EUROPA» din str. Deák Ferencz u. 26, care o conduc și mai departe supt numirea de

„UJ VILÁG”

unde servesc cu tot-felul de beuturi cu prețurile cele mai moderate. Serviciu prompt și cu acuratețe. La dorință stă la dispoziția on. public și chilii separate.

Cu profundă stimă :

Havancsák József,
cafețiu.

Kuceses Károly atelier de mașini în Makó

Recomandă pompele sale mai noi cu lanț brevetate san tani executate în atelierul propriu care au preferința, că sunt ieftine, nu îngheață, foarte durabile, ocupă loc puțin, umblă ușor și sunt atât de plăcute, încât sunt o podoabă pentru curte. Catalog de prețuri la dorință — se trimite gratuit : Kuceses Károly, Makó — (Măeșu, comitatul Cernauii).

„ASOCIAȚIA“

pentru sprijin reciproc din ESZÉK,

plătește membrilor ei la caz de deces suma de cor. 2000—
ca ajutor de îngropare, cor. 50— ajutor lunar pentru
invalizi, cor. 50— rentă vlageră după un interval
de trezeci de ani ca membru, mai departe 2000—
până 20000 cor. ca zestre pentru fetele membrilor.

Se caută un intermediar sârguincios și de
încredere pentru adunarea de membri, even-
tual un agent pe lângă leafă fixă și provizie.

Ofertele ajustate cu scutele necesare să se adreseze:
Direcțiunii „ASOCIAȚIEI“ de sprijin reciproc în
Eszék (Croatia). Adresa teleg. Medjusobna Zadruga.

Abonați și răspândiți TRIBUNA

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix“
PRAY PENTRU VITE de Kwizda
dietetic, mijloc pentru cai, vite cornute și
pentru oi.

De peste 50 de ani se folosește în cele mai
multe grajduri pentru promovarea apetitului,
la mistuirea rea, pentru îmbunătățirea laptelui
și pentru înmulțirea laptelui la vaci.

Veritabil numal
cu marca de scu-
tire de-aci.
Se capătă în far-
macii și droguerii

Catalog de pre-
țuri gratis
și franco.

Depozit princ.:

Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ung.,
române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien

Firmă nouă în Arad.

Halmos și Dressnandt

Mare vânzare de
piei nelucrate, făină, produse,
— păstăioase și cereale. —

Mare consum de țărțe.

Arad, József főherceg-út nr. 12.

(Casa Fodor și Relsinger.)

aduce la cunoștința on. public, că se ocupă
cu afaceri de orice bransă, cu cumpărări
și vânzări etc. etc.

Roagă binevoitorul sprijin

Cu toată stima:

Halmos și Dressnandt.

Firmă nouă în Arad.

Halmai József, fost adjunct la notarul public
regesc din Borosineu, și
Strausz Gyula, fost ofițier de bancă. —

Cancelaria înregistrată

Halmai și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani,
vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile,
Agentura principală a inst. de asigurare „Phoenix“.

Mijlocește: împrumuturi ipotecare (pe
întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

Se angajează: pentru răscumpărarea (con-
vertarea) de împrumuturi ipotecare, dela
procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vinderea, schim-
barea și esarendarea de averi mai mari
pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) case-
lor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât
se poate de minimale.

Mijlocește: vinderea, cumpărarea și schim-
barea de cași particulare, cași de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonizarea ave-
rilor imobile (pământuri).

Telefon Nr. 726. Adresa telegrafică: Halmaistrausz.

Correspondența se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) Weitzer János-u. Nr. 9,
scuții nr. 1 și școlii nr. 2 și școlii de fete.

stima: Halmai și Strausz.

Magazine de articli pentru biserică și preoți.

GEORGE IANCOVICI ARAD,

Forray-utca Nrul

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

noutățile de primăvară Cea mai bogată
gazie în articli pe

Postavuri de reve-
renzi, brîuri preo-
țești, roșii, vânate și
:: negre. ::

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri,
cretoane, batisturi și multe alte articole : și preoți
cari nu se pot toate înșira. ☺ ☺

Ciorapi împietți în temniță.